

אנונימוס

זכויות בעלי-חיים

חוברת הדרכה לתנועות נוער

תוכן העניינים

הקדמה	2
פעולה 1: כל אחד צריך משהו – צרכים שלנו, צרכים של בעלי חיים	3
פעולה 2: התעללות בבעלי חיים – מה זה ומה עושים עם זה?	10
פעולה 3: שוברים את המיתוס - על "חיות שאוהבים" ו"חיות שמשתמשים בהן"	19
פעולה 4: מה עובר על בעלי החיים ולמה חשוב לדעת את זה?	28
פעולה 5: "משפט ציבורי" והסברה – לעזור לבעלי החיים!	42
פעולה 6: "חפש את המטמון" -בעלי חיים בעיר שלנו	55
פעולה 7: כמה זה עולה לנו, כמה זה עולה להם? - המחיר האמיתי של המוצרים שלנו	61
פעולה 8: דיון עקרוני בשאלת בעלי החיים	70
הצעות לפרויקטים התנדבותיים ופעילויות מיוחדות	79

הקדמה

האם בעלי חיים הם חלק מהחברה שלנו?
גם לאדם שלא אוהב בעלי חיים במיוחד יהיה קשה להתווכח עם הקביעה הזאת.
הרי כולנו נחרדים מהתעללות בבעלי-חיים כשאנחנו נתקלים בה פנים אל פנים. כולנו מסכימים שצריך למנוע מקרים של התעללות. לכולנו ברור, שמי שאלים כלפי בעלי חיים יהיה אלים גם כלפי בני אדם. וכמובן שברור לנו גם שמי שעוזר לבעלי חיים הוא אדם טוב, שמסייע למי שלא יכול להשיב לו טובה.
אז רגע, **איך יכול להיות שבכל זאת יש כל-כך הרבה התעללות בבעלי חיים?**

על השאלה הזאת ניתן לענות בכמה דרכים:
יש שיגידו: לבני-אדם אכפת יותר, באופן טבעי, מבני המין שלהם - ולכן אין הרבה אנשים שמקדישים את עצמם לפתרון הבעיות של בעלי חיים.
אחרים יאמרו: רוב ההתעללות בבעלי חיים נעשית למטרות לגיטימיות- הצרכים של בני האדם חשובים יותר, ולכן מותר לפגוע בבעלי חיים בשביל לקיים אותם.

אבל אולי ישנן גם תשובות אחרות?
אולי, אם היינו מכירים באמת את הצרכים והרגשות של בעלי החיים, היינו חושבים שלכולם- מכלבים, דרך תרנגולות ועד דגים- מגיעות זכויות בסיסיות?
אולי אם היינו מגלים מה עובר על בעלי החיים במקומות שבהם מנצלים אותם, מאחורי קירות אטומים, היינו כבר מזמן קמים ומוחים?

<u>מקבץ הפעולות שלפניכם יפתח בפני החניכים, בין השאר, את השאלות הבאות:</u>

מי קבע אילו חיות אוהבים ואילו לא? למי מגיעות זכויות? מה זה בכלל "התעללות בבעלי חיים"? מי מתעלל בבעלי חיים? באיזה אופן קשורה הפגיעה בהם גם בהפרת זכויות של בני אדם ובפגיעה במשאבים הטבעיים שלהם? ולמה כל זה קשור אלינו?

והשאלה החשובה ביותר:
מה כל אחד מהם יכול לעשות כדי לעזור לבעלי חיים, וכמובן, כדי לא לקחת חלק בהתעללות בעצמו?

במהלך הפעולות החניכים יכירו מקרוב את חיי הרגש של חיות מוכרות ופחות מוכרות, יצאו למסע מחקר בעקבות ההיסטוריה של המוצרים בסופרמרקט, וגם יתנסו בפעילות מעשית למען בעלי-החיים!

מקבץ הפעולות פתוח לשימוש בפני כל מדריך ומדריכה שחשוב להם לחנך למען זכויות בעלי חיים.
הפעולות מסווגות לפי קהלי יעד- מגיל צעיר בפעולות הראשונות בחוברת, (כתות ד'-ה') ועד לגילאים מבוגרים יותר בהמשך (מכתות ו'-ח' ועד ט-י"ב).
כמובן, שבשינויים קלים ניתן להתאים את הפעילויות גם לגילאים אחרים מאלה המוגדרים בקהל היעד של כל פעולה.
מומלץ להעביר יותר מפעולה אחת, אם אפשר. חלק מהפעולות מבוססות בין השאר על מידע שניתן בפעולות אחרות. ניתן גם, כמובן, להשתמש רק בהפעלות ספציפיות מתוך כל פעולה.

קריאה נעימה ופעילות מוצלחת!

"גדולתה של אומה וקדמתה המוסרית נמדדים ביחסה לבעלי־חיים"

מהטמה גנדי, מנהיגה הפוליטי והרוחני של הודו במאבקה נגד השלטון הבריטי

"החטא החמור ביותר כלפי בעלי החיים אינו השנאה כלפיהם, אלא האדישות כלפיהם. זו התמצית של חוסר אנושיות"

ג'ורג' ברנארד שו,
מחזאי אירי וחתן פרס נובל לספרות לשנת 1925

כל אחד צריך משהו-
צרכים שלנו, צרכים של בעלי חיים

פעולה מספר 1

קהל היעד: כיתות ד'-ה'

מטרת הפעולה:
- בהתחלה, החניכים יחשבו על צרכים ותחביבים שלהם, וילמדו על זכויות הילד, שמטרתם לשמור על הצרכים הללו שלא יפגעו.
- מתוך הצרכים שלהם, החניכים יבינו שגם לבעלי חיים יש צרכים שחשוב לשמור ולהגן עליהם. הם יתנסו בדילמות מוסריות שבהן צורך של אדם אחד בא על חשבון צורך של אדם אחר או בעל חיים.
- החניכים יחשבו איך לשקול את הצרכים הללו אחד מול השני ולהגיע להחלטות מוסריות, שיפחיתו את הפגיעה. כך הם יחשפו גם למקרים שבהם למען מטרה שולית של בני אדם פוגעים בבעלי חיים בצורה מאוד קשה ויסודית.

עזרים:
- כסאות כמספר החניכים
- 5 בריסטולים עליהם כתוב בגדול שם כללי של צורך (חברה ומשפחה, הנאה ועניין, סביבה נוחה, צרכים גופניים, חיים ובטחון). הפלקטים מודבקים על הקירות.
- פתקים ריקים, כלי כתיבה, סלוטייפ.
- פתקים עם שמות של חיות כמספר החניכים - עכבר, אריה, לוויתן, כלב, חתול, תרנגולת, ברווז, ארנב, פרה, דג סלמון, ציפור דרור, נחש, דב וכו'
- פתקים עם משפטים מתוך נוסח האמנה לזכויות הילד של האו"ם (נספח 1.1).
- מאזניים ומטבעות בעלי משקל קבוע (מאזניים ניתנים להכנה בקלות עם מניחים שני ענפים עבים יחסית בצורת צלב וקושרים אותם, ומחברים כוסות פלסטיק לשני הקצוות שלהם. אפשרות קטנה יותר: לקחת קופסה, להדביק עליה יריעת פלסטיק כך שתבלוט בשני קצותיה מחוץ לקופסא, ולהדביק על שני הקצוות פקק של בקבוק)
- כרטיסיות עם תיאורי פגיעה, בהם יש התנגשות בין צרכים (נספחים 1.2 ו-1.3).

תקציר:
א. משחק הכסאות (10 דק')
ב. מה אנחנו צריכים? מ"צרכים קטנים" ל"צרכים גדולים" (10 דק')
ג. זכויות הילד- מרוץ שליחים ודיון (15 דק)
ד. גם לבעלי חיים יש צרכים: מ"צרכים קטנים" ל"צרכים גדולים" (20 דק')
ה. כשצרכים מתנגשים- "מאזני הצדק" (35 דק')

מהלך הפעולה:

א. משחק הכיסאות (10 דק')

- הילדים עומדים על כסאות, ולאט לאט מורידים כסאות והם נאלצים להצטופף.
- דיון (כשהילדים עוד עומדים על הכיסאות כדי ליצור אתגר): נהניתם מהמשחק? מה היה כיף בו? מה זה נתן לכם? [בסוגריים- תשובות שאם החניכים אומרים כדאי להדגיש, ואם לא – להוסיף אותן: כיף, משחק, להיות עם חברים] אם הייתם צריכים לחיות ככה כל החיים, לאכול, לישון, לשחק ככה, איך הייתם מרגישים? [צפוף, לא נוח, אין פרטיות, אין מרחב, יכול לעורר ריבים ואלימות].

ב. מה אנחנו צריכים? מ"צרכים קטנים" ל"צרכים גדולים" (10 דק')

- שואלים: מה הדברים שאתם הכי צריכים? (המטרה בשאלה זאת היא לחשוב על צרכים בסיסיים. במקרה שחניכים עונים תשובות בסגנון "שוקולד", כדאי לבקש שיגידו גם דברים בסיסיים יותר - שהם חובה בשביל לחיות ולהיות מאושרים.)
- מחלקים לילדים פתקים ומבקשים מהם לכתוב עליהם – דברים שאתם צריכים ודברים שאתם אוהבים.
- מבקשים מהילדים לעבור בין הפלקטים עם השמות הכלליים של הצרכים, ולהדביק את הפתק שלהם על הבריסטול עם הכותרת המתאימה ביותר. [דוגמאות: "פייסבוק" יודבקו בפלקט "הנאה ועניין", אוכל ומקלחת יודבקו בפלקט "צרכים גופניים", 'החדר שלי' יודבק ב"סביבה נוחה", "שלא ירביצו לי" יודבק ב"חיים ובטחון" וכדומה. אם יש פתק שהחניכים או המדריך לא בטוחים לאיזה פלקט הוא מתאים, החניכים יכולים לבחור מה נראה להם הכי קרוב מבין האפשרויות].

ג. זכויות הילד- מרוץ שליחים ודיון (15 דק')

- מניחים את כל הפתקים עם משפטי האמנה (נספח 1.1) בערימה. מחלקים את החניכים לשתי קבוצות והם עומדים בתור. הראשון בתור רץ עד לערימת הפתקים, לוקח פתק אחד, חוזר והבא בתור יוצא. כך עד שמסתיימים כל הפתקים. בודקים איזו קבוצה הספיקה לקחת הכי הרבה פתקים.
- דיון: מקריאים את כל הפתקים לפי הסדר. המדריך יאמר: המשפטים שקראנו הם מתוך אמנה לזכויות הילד של האו"ם - ארגון שבו מאוחדות כל המדינות בעולם. כל המדינות שחתמו על האמנה, כולל ישראל, מחויבות לקיים אותה. כלומר אלו הדברים שמגיעים לכל אחד מאתנו, בני האדם, בכל מקום בעולם. שואלים: במרוץ שליחים שהרגע שיחקנו בו, "כאילו" רצנו ונלחמנו על הזכויות האלה. אתם חושבים שהזכויות האלה מגיעות לנו תמיד, או שאנחנו באמת צריכים להילחם עליהם כדי לקבל אותם?

* במהלך הדיון חשוב להדגיש: זכויות לא אמורות להיות משהו שאנחנו נלחם עליו, הן מגיעות לנו תמיד. בכל זאת, הרבה פעמים זכויות נפגעות, עוד מעט נראה למה. פעם הרגשתם שהזכויות שלכם נפגעו? מה קרה? מה עשיתם? (אפשר לכוון את התלמידים עם שאלות כגון, "פעם אסרו עליכם לצאת עם החברים? פעם מישהו חטף מכם את הסנדוויץ' בהפסקה? פעם מורה העליבה אתכם בפני כל הכתה? וכד').

ד. גם לבעלי חיים יש צרכים: מ"צרכים קטנים" ל"צרכים גדולים" (20 דק')

- המדריך יאמר: אז אמרנו שלנו יש זכויות. למי עוד לפי דעתכם יש זכויות? למי עוד יש צרכים? (אפשר להסתפק בתשובה או שתיים, ואם הם נותנים רק דוגמאות של בני אדם, כדאי לאתגר ולשאול האם רק להם מגיעות זכויות)
- כל חניך מקבל (מבלי להראות לאחרים) פתק עם שם של חיה. [החיות – עכבר, אריה, לוויתן, כלב, חתול, תרנגולת, ברווז, ארנב, פרה, דג סלמון, ציפור דרור, נחש, דב וכו']
- החניכים עוברים בין הפלקטים (שנותרו על הקיר) עם כותרות הצרכים וכותבים כיצד לדעתם החיה מממשת את הצורך שלה באותו תחום, בלי לכתוב באיזו חיה מדובר (לדוגמא, אם הוא קיבל "ציפור", בפלקט של "משפחה" הוא יכול לכתוב: "לאסוף ענפים ולבנות בית לילדים שלה"). (כדאי לומר לחניכים שאפשר גם לכתוב דברים מאתגרים שיקשו את הניחוש אח"כ, לדוגמא אם מדובר בציפור, לכתוב "צאצאים" ולא "גוזלים")
- המדריך עובר בין הפלקטים ומקריא מן הדברים שנכתבו, ושאר החניכים מנחשים באיזו חיה מדובר.

ה. כשצרכים מתנגשים: "מאזני הצדק" (35 דק')

- רושמים על פלקט חדש שמות של צרכים (רשימת הצרכים מופיעה כאן בהמשך). אחרי שרושמים כל צורך, החניכים מחליטים ורושמים כמה נקודות חשיבות לתת לו מ-1 עד-5 (1- הכי פחות חשוב, 5- הכי חשוב).

- מסבירים שעכשיו נשחק משחק עם מאזניים, שבו נשתמש בניקוד שהם נתנו עכשיו לצרכים- הניקוד שקיבל כל צורך שווה למשקל שבמשחק הקרוב הם ישימו בשבילו במאזניים, למשל חמש נקודות שווה חמש מטבעות. [רשימת הצרכים – אוכל ושתיה, לשחק ולהתעניין, פרטיות, לחיות, להיות בטוח ומוגן, חברים, משפחה, פרנסה, חופש, מקום מסתור, לא להשתעמם, להימנע מכאב, שינה, ניקיון, כבוד, חופש ביטוי]

- מקריאים כרטיסים עם סיטואציות של פגיעה בבני אדם (נספח 1.2). החניכים אומרים לגבי כל אחד מהאנשים בסיטואציה, מה הצורך שמניע את האדם הפוגע ומה הצורך שנפגע אצל האדם הנפגע [למשל – בעל עבדים ועבד בשדה כותנה. הצורך שבעל העבדים מנסה לממש בכך שלוקח את העבד הוא פרנסה (קלה), להרוויח כסף. הצרכים שנפגעים אצל העבד הם – חופש, משפחה, בטחון, פרנסה ועוד].

-בצד אחד של המאזניים שמים מטבעות כסך הנקודות שקיבל האדם הפוגע על הצרכים שמנסה לממש, בצד השני שמים מטבעות כסך הנקודות של האדם הנפגע. רואים האם יש איזון בין הצרכים - האם המאזניים נוטים לצד מסוים, ואם כן לאיזה צד.

- מקריאים כרטיסים עם סיטואציות עם פגיעות בבעלי חיים (נספח 1.3), וגם להן כתובים נקודות לכל צד ושמים אותן כמטבעות על המאזניים.

- דיון: אומרים: לפעמים כדי לשמור על זכות של אדם אחד צריך להגביל את הזכויות של אחרים. למשל לי יש זכות לחופש ביטוי, אבל אם הביטוי שלי פוגע בכבוד של משהו אחר, למשל אם אני מקלל אותו, אז הזכות שלי מוגבלת. אבל - ראינו בעזרת המאזניים שהרבה פעמים בני אדם פוגעים בבעלי חיים בשביל צורך שולי כמו הנאה קטנה מאוכל שאפשר לאכול במקומו משהו אחר. וגם - הפגיעה שפוגעים בבעלי חיים היא לרוב בזכויות הרבה יותר בסיסיות מן הזכויות שהם מנסים לספק באמצעות הפגיעה הזאת (לדוגמא: בקרקס- הזכות לחופש ולהגנה מפני אלימות של פיל שמאולף בקרקס, לעומת הזכות לבידור של האדם שהגיע לראות את הפיל מופיע בקרקס).

שואלים: אתם חושבים שהזכויות של בני אדם יותר חשובים מהזכויות של בעלי חיים? גם כשמדובר בצורך הרבה יותר בסיסי?

נספחים לפעולה מס' 1:

נספח 1.1

משפטי האמנה לזכויות הילד

(ממשיך גם בעמוד הבא)

1. המדינות מתחייבות לשמור על זכויות כל הילדים ללא אפליה.
2. זכות טבעית לחיים.
3. להיקרא בשם ולקבל אזרחות.
4. זכות הילד לגור עם משפחתו, אלא אם נקבע אחרת בשל טובת הילד.
5. חופש מחשבה, מצפון ודת.
6. להביע את דעתו בחופשיות.
7. הגנה על פרטיות הילד, על כבודו ועל שמו הטוב.
8. להיות מוגן מפני כל סוג של אלימות גופנית נפשית או מינית, ניצול, והזנחה.
9. לקבל טיפול מיוחד וסיוע בהתאם לצרכיו המיוחדים (כגון ילדים נכים).
10. לקבל שירותי בריאות ומידע בסיסי על בריאותו.

11. הזכות לביטחון כלכלי וסיוע מהמדינה - למשל ילדים להורים עניים צריכים לקבל עזרה מהמדינה.
12. חובת ההורים לספק לילד צרכים בסיסיים והמדינה תעזור להם ככל האפשר.
13. זכותו של הילד ללמוד בבית ספר יסודי בחינם, ולקבל חינוך שיעזור לממש את היכולות והכישורים שלו.
14. הזכות להתחנך ל: יחס מכבד לאחרים, לחיות בשלום עם אחרים, ולכבד את זכויותיהם של אחרים.
15. הזכות למנוחה ולשעות פנאי. הזכות לעסוק בפעילויות משחק ותרבות המתאימות לגילו.
16. להיות מוגן מפני ניצול כלכלי, לקבל שכר על עבודה, ולא לעבוד בעבודות שמסכנות אותו. יש גיל שמתחתיו אסור לעבוד.
17. הזכות לחופש. מעצר יעשה רק במקרים של חוסר ברירה ולזמן קצר ביותר.
18. יש גיל, שמתחתיו לילד אין אחריות משפטית (בארץ: גיל 12), כלומר אי אפשר להעמידו לדין בבית משפט. כל ילד זכאי להגנה משפטית- כלומר לעורך דין שייצג אותו אם ייתבע בבית משפט.
19. הזכות להגנה במצב מלחמה. ילד מתחת לגיל 15 לא יגויס למלחמה.
20. זכותו של הילד לשמור על המנהגים, השפה, הדת והתרבות שלו.

בארצות הברית לפני 200 שנה: ג'ק שהיה איש לבן קנה את ג'ו שהיה גבר שחור שיהיה עבד שלו בשדה. ג'ו הוכרח לעבוד בשדה ולקטוף כותנה שג'ק היה מוכר - בלי לקבל שכר, בלי משפחתו, ובלי יכולת לעזוב.

הילד דניאל מפריע בכיתה. המורה משה מעמיד אותו מול כל הכיתה ומכה את ידו בסרגל. (בעבר, כשהסבים והסבתות שלנו היו ילדים, חלק מהמורים באמת נהגו לעשות את זה).

מיכל מקללת את דנה. דנה נעלבת ואומרת לה להפסיק אך מיכל אומרת שזכותה להגיד מה שהיא רוצה.

בית המשפט מחליט לתת מאסר עולם לרוצח כדי למנוע ממנו לפגוע באחרים שוב.

עידו בן 13. אמא שלו מוצאת יומן אישי שהוא כותב. היא סקרנית וקוראת את היומן.

מעיין מכה את הכלב שלה חזק על הפנים, מפני שעשה את צרכיו על הרצפה בבית.

חברה שמייצרת מוצרי ניקיון כולאת ארנבות ושמה להן חומרים רעילים בעיניים, כדי לבדוק שמפו בריח חדש, לפני שהיא מוכרת אותו לחנויות. החומרים הרעילים הם חומרים שנמצאים בשמפו.

יוסי סוגר את החתול שלו כל היום לבד בחדר קטן, בגלל שהחתול מגרד את ציפורניו על הספות בשאר הבית ושורט אותן.

מאלף בקרקס מכה פיל ברגליו הקדמיות כדי לאלף אותו להרים את הרגליים באוויר. בין המופעים הפיל בכלוב. המאלף עושה זאת כדי שיהיה לקהל מעניין, וכך יוכל למכור הרבה כרטיסים למופע.

בטבע, ציידים תופסים שועל והורגים אותו, בשביל למכור אותו לייצור פרווה.

איש שעובד ברפת לוקח עגל קטן מאמא שלו הפרה, ממש אחרי שהיא המליטה אותו. העגל לא מספיק לינוק חלב מאמא שלו או לבלות איתה - האיש לוקח אותו ממנה כי הוא רוצה שיישאר כמה שיותר חלב למכירה.

אישה שעובדת בלול לא נותנת לתרנגולות אוכל במשך עשרה ימים. היא ראתה שהתרנגולות שלה הפסיקו להטיל ביצים, והיא יודע שאם היא לא תתן להן לאכול במשך עשרה ימים - הן יחזרו להטיל יותר מהר.

התעללות בבעלי חיים- מה זה ומה עושים עם זה?

פעולה מספר 2

קהל היעד: כיתות ד'-ו'

מטרת הפעולה:
כידוע, רוב הציבור מתנגד להתעללות בבעלי חיים. החניכים יחשפו לכך דרך סקר רחוב. עם זאת, רבים לא מודעים לכך שרוב הפגיעה נעשית בצורה ממוסדת ותעשייתית, על ידי חברות (98% ממנה מתקיימת בתעשיות המזון מן החי - בשר, ביצים וחלב), ושחלק מהפגיעה הזו היא חוקית.
מטרת הפעולה היא **לחשוף את הסתירה** בין התנגדות הציבור, לבין פגיעות בבעלי חיים שרוב האנשים לוקחים בהן חלק בפועל, על ידי צריכה של מוצרים שעבורם התעללו בבעלי חיים. התלמידים יחשפו לסיבות שונות לקיום התעללות ויבינו מה מצב החוק והאכיפה ביחס אליהם, וילמדו על חוק צער בעלי חיים.
לבסוף החניכים יתנסו ב**פתרונות להתעללות ישירה** בבעלי חיים וילמדו מה ניתן לעשות כאשר פוגשים בה.

עזרים:
- שאלון עמדות מודפס לכל קבוצה (נספח 2.1)
- עטים ומצעים קשיחים לכתוב עליהם
- לוח או פלקט לכתיבה
- כתבות המציגות פגיעות שונות בבעלי חיים (נספח 2.2)
- כרטיסי סיטואציות (נספח 2.4)

תקציר:
א. סקר רחוב- דעת הקהל ביחס להתעללות בבעלי חיים (20 דק')
ב. סיכום תוצאות הסקר ודיון בהן (10 דק')
ג. תחרות סידור כתבות מהעיתון: מה ההבדל בין פגיעה פרטית ופגיעה תעשייתית? (25 דק')
ד. חוק צער בעלי חיים- הסבר קצר ודיון (5 דק')
ה. משחק תפקידים ודיון: מה עושים כשנתקלים בהתעללות? (30 דק')

מהלך הפעולה:

א. סקר רחוב - דעת הקהל ביחס להתעללות: (20 דק')

מתחלקים לקבוצות קטנות. כל קבוצה מקבלת דף שאלות (נספח 2.1), ויוצאת לסקר ברחוב. הקבוצה צריכה לשאול ולקבל תשובות מעשרה אנשים ברחוב על השאלות בשאלון. על כל אדם שעונה כותבים בעמודה שלו בטבלה מספר המייצג את סוג התשובה – 1 (לא מסכים עם האמירה), 2 (אין לי דעה בנושא), 3 (מאוד מסכים עם האמירה).

ב. סיכום תוצאות הסקר ודיון בהן: (10 דק')

- המדריך כותב על בריסטול את כל השאלות.
- עוברים על כל השאלות, ואחרי כל שאלה, כל קבוצה אומרת את המספר השכיח ביותר שהיא קיבלה, כלומר איזו תשובה (1, 2 או 3) הכי הרבה אנשים השיבו, וכותבים אותו מתחת לשאלה.
- בודקים לגבי כל אמירה האם רוב האנשים ברוב הקבוצות ענו שהם בעדה, נגדה, או שלא הייתה להם דעה בנושא.

<u>דיון:</u> מה דעתכם על התשובות שאנשים אמרו לכם, האם אתם מסכימים איתם?
האם לדעתכם אנשים אמרו את מה שהם באמת חושבים?
אם הייתם שואלים מישהו שלוקח חלק בהתעללות, אתם חושבים שהוא היה מודה בזה?
אם לא - למה לא?
האם יכול להיות שאנשים לוקחים חלק בהתעללות שהם לא מודעים לה?

ג. מה ההבדל בין פגיעה פרטית ופגיעה תעשייתית – באמצעות כתבות מהעיתונות: (25 דק')

מתחלקים לקבוצות. כל קבוצה מקבלת עשרה קטעים קצרים על פגיעה בבעלי חיים, שנלקחו מתוך כתבות עיתונות, וקוראת אותם (נספח 2.2).

- על כל כתבה הקבוצה צריכה לכתוב – האם הפגיעה המתוארת בכתבה מותרת היום על פי חוק בישראל לדעתכם? למה אתם חושבים שההתעללות הזו מתרחשת?

-הקבוצות צריכות לסדר את הכתבות לפי הסדר, מהקטן לגדול מבחינת כמות בעלי החיים שנפגעים בארץ מפגיעה דומה – מהכתבה שמדברת על הפגיעה שנעשית בהכי מעט בעלי חיים בארץ, ועד הכתבה שמדברת על הפגיעה שנעשית להכי הרבה, כל שנה.

- עוברים על הדירוג הכתבות של כל הקבוצות, ורואים איזו קבוצה הכי קרובה לסידור הנכון (הסדר הנכון - בדף למדריך- נספח 2.3)

ד. חוק "צער בעלי חיים" - הסבר קצר ודיון: (5 דק')

המדריך <u>מסביר בקצרה</u> על החוק - יש חוק שאומר "לא יענה אדם בעל חיים, לא יתאכזר אליו, ולא יתעלל בו בדרך כלשהי". למרות שזה נשמע מצוין, כאילו בזכות החוק הזה אפשר לעצור את כל ההתעללויות, זה לא בדיוק ככה. זאת אמירה כללית, ולגבי הרבה מהמקרים החוק לא מגדיר האם זאת התעללות או לא. למשל, הובלה צפופה של תרנגולים כמו שקראנו בכתבה - החוק לא אומר שזו התעללות, למרות שברור לנו שהתרנגולים סובלים. יש כמה דברים שהחוק כן מגדיר כהתעללות- למשל, לחתוך לכלבים את האוזניים "כי זה יפה"- על דברים כאלה אפשר לשפוט את המתעלל. אבל בד"כ אנשים מקבלים עונשים די נמוכים על התעללויות בבעלי חיים (כמה חודשים לכל היותר, וגם זה במקרים נדירים), יותר נמוכים ממה שמאפשר החוק בעקרון (שלוש שנים). רוב המתעללים בכלל לא נעצרים. עם הזמן נכיר הרבה סוגי התעללויות שאסורות, או הפכו לאסורות בזכות פעילויות של אנשים וארגונים, וגם סוגי התעללות שעדיין מותרים.

<u>שואלים:</u> אתם מכירים התעללות שאסורה ולא סופר עליה בכתבה שקראנו?
המדריך מוסיף על תשובות שנאמרו – האנשים שנעצרים הם בעיקר כאלה שהתעללו בכלבים וחתולים. ברור לנו שאסור להתעלל בהם, אבל ידעתם שגם אסור לחתוך זנבות לכלבים? ואסור להוציא ציפורניים בניתוח לחתולים (כי אז הם לא יוכלו להגן על עצמם)?

ה. משחק תפקידים ודיון – מה עושים כשנתקלים בהתעללות: (30 דק')

החניכים יושבים במעגל. כל פעם שני חניכים נכנסים לתוך המעגל ומקבלים פתק עם סיטואציה שקשורה לנושא (נספח 2.4), ומציגים אותה. הפתק מציג רק את תחילת הסיטואציה, והחניכים צריכים לשחק כפי שהיו מתנהגים במקרה כזה.

- כשמישהו מהמציגים "נתקע" בלי לדעת מה לומר או לעשות ליותר מכמה שניות, חניך מהקהל שיש לו רעיון כיצד להתנהג במקרה כזה, יכול לקום ולהחליף אותו.

- המדריך מוסיף רעיונות לפתרונות מתוך כרטיסיות הפתרונות האפשריים (נספח 2.5), אם הפתרונות האלו לא הוצגו על ידי החניכים.

<u>דיון:</u> מה באמת אפשר לעשות כשנתקלים בהתעללות בבעלי חיים?

המדריך מוסיף על תשובות החניכים -

*אם ההתעללות היא לא חוקית אפשר לדווח עליה. אם מדובר בילד אפשר לדווח למורה, יועץ בבית ספר, הורה או מבוגר אחר שאחראי עליו.

*אם מדובר בנער מעל גיל 14, אפשר להתלונן עליו במשטרה. בשביל להתלונן במשטרה צריך כמה שיותר מידע, כמו מי האדם המתעלל, איפה ומתי הייתה ההתעללות. אם ניתן גם לצלם זה יכול מאוד לעזור. בכל מקרה צריך מאוד להיזהר אם מצלמים או מנסים לעצור מתעלל. יש אנשים, מבוגרים וגם צעירים, שיכולים להיות מסוכנים.

*אם נראה לכם שזה אדם שאפשר לדבר איתו, אפשר לנסות לדבר איתו ולנסות לעצור אותו מהתעללות, אבל רק אם זה לא מצב מסוכן לכם. בכל מקרה כדאי גם לדווח ולהתייעץ עם עמותות למען בעלי חיים כגון "תנו לחיות לחיות", "sos חיות", או "צער בעלי חיים" בעיר הקרובה. יש לרשום את שמות העמותות כך שהילדים יוכלו לראות אותם.

(את רשימת העמותות ברחבי הארץ ניתן להוריד בקלות מכאן: HTTP://DATA.GOV.IL/DATASET/209)

נספחים לפעולה מס' 2:

נספח 2.1

שאלון עמדות ביחס להתעללות בבעלי חיים

באיזו מידה אתם מסכימים עם האמירות הבאות.

עבור כל מרואיין כתבו בעמודה אחת:

1 – לא מסכים

2 – אין לי דעה בנושא

3 – מסכים מאוד

מספר מרואיין:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
אני נגד כל צורה של התעללות בבעלי חיים										
אני חושב שצריך להעניש בחומרה אנשים שמתעללים בבעלי חיים										
אני חושב שיש הרבה התעללות בארץ ומי שמתעלל לא נענש כמו שצריך										
אני לא משתתף ולא תורם לשום התעללות בבעלי חיים וגם אף פעם לא אשתתף										
אני חושב שלבעלי חיים מגיעות זכויות (אם אתם לא בטוחים למה הכוונה ב"זכויות"- ענו לפי מה שנראה לכם (:)										

נספח 2.2

כתבות מהעיתונות על פגיעה בבעלי חיים (בעמ' הבא) ←

בעלי חיים animals | ynet ידיעות אחרונות

תקדים: עונש מאסר למפטם אווזים סדרתי

בית משפט השלום בחיפה גזר עונש מאסר בפועל של חמישה חודשים וקנס בסך 5,000 שקל על חקלאי מאום אל-פאחם שפיטם 250 אווזים למרות האיסור בחוק. עונש המאסר בפועל הומר על ידי בית המשפט לעבודות שירות בעקבות מצבו הבריאותי של הנאשם

ארז ארלינמן
פורסם: 20.05.08, 14:15

פיטום אווזים נאסר בישראל לפני כשנתיים, אך למרות זאת התופעה לא מוגרה כליל ובישראל עדיין ישנם משקים מעטים העוסקים בפיטום אווזים למטרות מסחריות באופן לא חוקי.

פקחי יחידת הפיקוח צומח וחי של משרד החקלאות ערכו ביקורות במשקים חקלאיים ששימשו בעבר לפיטום אווזים, תיעדו פיטום של 250 אווזים במשק הנמצא בבעלותו של הנאשם. בעקבות הראיות, הוחלט להגיש נגדו כתב אישום באשמת עינוי בעלי חיים, התעללות והתאכזרות, בניגוד לחוק צער בעלי חיים. משרד החקלאות ביקש להטיל על הנאשם עונש מאסר ממושך בפועל מאחר שעסק במשך תקופה ארוכה בפיטום לא חוקי של אווזים וזאת בכדי להרתיע עבריינים אחרים הממשיכים בעיסוק זה.

חדשות **מדע וסביבה**

עגלות רתומות לסוסים יירדו בקרוב מהכבישים

התקנה החדשה, שתתיר תנועת עגלות רתומות לבעלי חיים בתחומי קיבוץ או מושב בלבד, התקבלה בגלל דיווחים על הזנחת חיות ושיבוש התנועה

דניאל שמיל | 06.02.2013 | 06:19 | 25 | הוסף תגובה

TheMarker

יום ב' 24.06.2013

יצרני הביצים ניצחו: הרעבת התרנגולות תימשך ארבע שנים נוספות

משרד החקלאות: היה חשש ממשי למחסור בביצים ■ המשרד להגנת הסביבה: "משרד החלקאות שומר על האינטרס של היצרנים ובכך דן כשבעה מיליון תרנגולות בשנה לסבל"; הייקור בביצים יהיה מינורי ויעמוד על כ-1 אגורה לביצה

19:41 | 17.12.2012 | מאת: עדי דברת-מזריץ | 155 הוסף תגובה

המשרד להגנת הסביבה יוצא נגד ההמלצות וטוען כי משרד החלקאות שומר על האינטרס של היצרנים ובכך דן כשבעה מיליון תרנגולות בשנה לסבל בו חלקן מוצאות את מותן. "במסגרת הליך ההנשרה התרנגולת מורעבת כליל במשך עשרה ימים עד שבועיים ומוחזקות בחושך מוחלט במשך 35 יום.

מחאת השוורים: צופים דועמים נגד ''המירוץ למיליון''

פעילים למען זכויות בעלי חיים וצופים נזעמים מוחים בחריפות כנגד מה שמוגדר על ידם כ"התעללות בחיות" במהלך הפרק האחרון של "המירוץ למיליון", ששודר אתמול (שבת). מ"רשת" נמסר בתגובה: "הכל חלק מהכבוד שאנו רוחשים לתרבויות השונות"

מערכת ערוץ התרבות | mako | פורסם 19/05/13 14:25:34

הפרק השני בעונה החדשה של "המירוץ למיליון", ששודר אתמול (שבת), הצליח לעורר מחאה בקרב צופים רבים. כל זאת בשל המשימה שקיבלו המתמודדים בתננית במהלך שהותם בספרד, בה התבקשו להתייצב בזירת מלחמות שוורים, לנופף בסדין אדום מול שוורים ולנסות להדביק פרח בד על גבם, בעת שהם מסתערים עליהם.

ynet ידיעות אחרונות | בעלי חיים animals

150 שעות שירות לאדם שנטש כלבה ביער

בית משפט השלום בחיפה גזר הבוקר (ב') עבודות שירות בהיקף של 150 שעות על תושב עוספיה, שהודה כי לפני כשנה רכש כלבה מחנות ונטש אותה ביער בית אורן. משרד החקלאות הגיש נגדו כתב אישום ראשון מסוגו בגין נטישת בע"ח, אך קיבל המלצת שירותי המבחן שלא להרשיעו. ''הרשעה עלולה לחבל בהתפתחותו המקצועית והאישית'', ציין השופט בהחלטתו

ארז ארלינמן
פורסם: 18.03.13, 10:30

mynet המקומי שלי | שדרות וישובי הדרום

חדשות • נדלן • צרכנות • רכילות • ספורט • בילוי ופנאי

התעלל בגורת כלבים, ואפילו לא נשלח למעצר בית

תושב קרית מלאכי נעצר לאחר שנתפס שופך מים על גורה ומכה אותה בקרש. כשעדת הראייה הפצירה בו להפסיק, הוא הציב לה תנאי: 50 שקל בתמורה. האיש נעצר ושוחרר על ידי בית המשפט ללא תנאים מגבילים, ובתנו לחיות לחיות מתוסכלים''

אלי ג'אן
פורסם: 27.05.13, 09:23

שתף

ynet ידיעות אחרונות | בעלי חיים animals

2013: איסור לשווק מוצרי קוסמטיקה שנוסו על חיות

החוק שאושר ב-2010 ואוסר ייבוא מוצרי קוסמטיקה שנוסו על בע"ח ייכנס לתוקפו הלילה. לדברי יוזמי החוק זהו מהלך מהפכני שייאסור בהדרגה את הניסויים בחיות. מנגד, ארגונים למען בע"ח טוענים כי החוק לא ימנע שיווק מוצרים ע"י חברות שעורכות ניסויים בחיות. משרד הבריאות: ''נבקש להקשות למול כל יבואן''

ארז ארלינמן
פורסם: 31.12.12, 09:40

Recommend 400

ערוץ 7
www.inn.co.il

כתב אישום נגד מדגרה שהתעללה באפרוחים

משרד החקלאות הגיש כתב אישום שני נגד מדגרה באשמת התאכזרות והתעללות באפרוחים. העובדים השליכו אפרוחים חיים לשקיות ניילון.

גודל טקסט א א

אורנית עצר

פרסום ראשון: י"ג באייר תשע"ג, 23/04/13 16:00

משרד החקלאות ופיתוח הכפר הגיש כתב אישום בבית משפט השלום בחיפה נגד מדגרת "רמית" הפועלת בזיכרון יעקב ונגד מנהל המדגרה בגין התעללות באפרוחים בניגוד לחוק צער בעלי חיים.

מדובר בכתב אישום שני שמוגש נגד אותה מדגרה בגין אותה עבירה. בכתב האישום הקודם, שהוגש בשנת 2011, הרשיע אותו בית המשפט את המדגרה

---

ynet ידיעות אחרונות

בעלי חיים animals

דעה

תאונת התרנגולות: אנחנו אשמים במותן

מקום התאונה שאירעה הלילה בה מצאו את מותם מאות תרנגולי הודו לאחר שהמשאית שהובילה אותם לשחיטה התהפכה, נראה כמו זירת פיגוע מדממת. פועלי קבלן פינו בכוח את העופות הפצועים בחזרה לכלובים. גאיה גולדברג מ"אנונימוס" צפתה בזוועה מקרוב. זו הצצה לתקלה נדירה בסרט הנע של תעשיית

ישראל היום

ניוזלטר 07.12.2012

גוברות הקריאות לחרם על תנובה

בעקבות ההתעללות הקשה שנחשפה בתחקיר כלבוטק, הורה השר ארדן לפתוח בחקירה נגד החברה בחשד לעבירות על חוק צער בעלי חיים

סמדר ברנדיס ומערכת ישראל היום

חקירה סמויה במשחטה של "תנובה", ששודרה בתוכנית "כלבוטק" בערוץ 2, חשפה התעללות קשה בבעלי חיים בבית המטבחיים הגדול בישראל. תחקירן התוכנית, שהועסק כעובד זוטר במפעל "אדום אדום", מותג הבשר של החברה, חשף באמצעות מצלמה נסתרת את שיטת העבודה האכזרית במפעל.

התחקיר תיעד, בין היתר, שימוש אובססיבי של העובדים במשחטה בשוקר חשמלי בעגלים ובטליים, מכות קשות במקלות ובאגרופים ותלייה של חיות על חבל בעודן גוססות.

נספח 2.3

למדריך: הסדר הנכון של הכתבות, לפי כמות בע"ח שנפגעים

לפעילות ג'- "מה ההבדל בין פגיעה פרטית ופגיעה תעשייתית"

(בסוגריים- תשובות על השאלות הנוספות)

1. מלחמות שוורים (אסור. הסיבה להתעללות – כלכלי - מכירת כרטיסים. **אין** בארץ בכלל)
2. סוסים וחמורים עם עגלה (הסיבה להתעללות – כלכלי - הובלת סחורות למכירה. אסור בתוך ערים, מותר רק במושבים - **כמה מאות** ברחבי הארץ)
3. התעללות בכלבה (הסיבה להתעללות – סדיסטי – "בשביל הכיף", או בשביל נקמה. אסור. כ**30,000** מקרים בשנה בארץ)
4. נטישת כלבה (אסור. הסיבה לנטישה משתנה ממקרה למקרה. כ**50,000** מקרים בשנה בארץ)
5. יבוא מוצרי קוסמטיקה שנוסו על בעלי חיים (אסור. הסיבה להתעללות – כלכלי - מכירת מוצרי קוסמטיקה. יש אפשרות לשים את הכתבה כאן בדירוג כי אלה מוצרים שנמכרים הרבה בישראל, ובלתי אפשרי לחשב כמה בעלי חיים נפגעים בתהליך הייצור שלהם כל שנה. אפשרות אחרת- לדרג את הכתבה בסוף, כי בישראל **לא מתקיימים ניסויים** בתחום הקוסמטיקה, אז בעצם בארץ ההתעללות לא מתקיימת)
6. התעללות בעגלים בבית המטבחיים (ההתעללות שנחשפה אסורה בעקרון, אבל לא אוכפים את החוק. הסיבה להתעללות – כלכלית - מכירת בשר. **כחצי מליון** עגלים נשחטים בישראל בשנה וכולם עוברים התעללות בבתי המטבחיים)
7. פיטום אווזים (אסור. הסיבה להתעללות – כלכלית - מכירת כבד אווז. **800 אלף אווזים** פוטמו בישראל לפני שהפיטום נאסר. כיום **אין** פיטום בישראל, לכן ניתן גם למקם את הכתבה הזו ראשונה)

(מקום 8 ו-9 בתיקו):

8. הרג אפרוחים (הסיבה להתעללות – כלכלי - מכירת ביצים. אסור בשיטה הזו, מותר להרוג אפרוחים בשיטות אחרות. **4 וחצי מליון** אפרוחים זכרים מומתים במדגרות של תעשיית הביצים בשנה בישראל, חלק בשיטות אחרות מאלה המופיעות בכתבה)
9. הרעבת תרנגולות בתעשיית הביצים (הסיבה להתעללות – כלכלית - מכירת ביצים. ב2015 שיטה זו עדיין מותרת – מדובר ב- **4 וחצי מיליון** תרנגולות בשנה)
10. הובלה של תרנגולים (מותר ע"פ חוק. הסיבה להתעללות – כלכלית - מכירת בשר. **230 מליון** תרנגולים מובלים לשחיטה בישראל בשנה, לא כולם עוברים תאונה כמו בכתבה כמובן, אבל כולם סובלים מתנאי הובלה קשים ופציעה במהלכה)

נספח 2.4

כרטיסי סיטואציות למשחק תפקידים

סיטואציה 1 את/ה הולכ/ת בשכונה ורואה חבר/ה לכיתה מתעלל/ת בחתול. שתי הדמויות במשחק תפקידים – שני ילדים.
סיטואציה 2 את/ה רואה שאצל השכנים בחצר, יש כלב שקשור בחבל קצר בשמש. את/ה לא מכיר/ה את השכנים, ולא יודע אם זה עלול להיות מסוכן להתווכח איתם. שתי הדמויות במשחק תפקידים – ילד/ה ושכנ/ה

סיטואציה 3

החתולה שלך המליטה גורים לפני שבוע. ההורים שלך לא מסכימים לגדל את הגורים, אבל את/ה לא רוצה להפריד אותם מאימם ולשלוח אותם לאימוץ בבית אחר, בגיל כל כך צעיר.

שתי הדמויות במשחק תפקידים – ילד/ה והורה

סיטואציה 4

את/ה רואה בעיר סוס עם עגלה שמצעידים אותו על הכביש בשמש.

שתי הדמויות במשחק תפקידים – ילד ועגלון

נספח 2.5 –
למדריך: כרטיסי פתרונות אפשריים לסיטואציות

סיטואציה 1 – פתרונות אפשריים

לנסות לדבר אתו ולהפסיק אותו. להסביר לו שמה שהוא עושה לא חוקי, והוא יכול להיענש על כך בחומרה. אם חוששים מהתגובה שלו, לבוא עם חבר נוסף או אדם מבוגר לדבר איתו. בכל מקרה לדווח אח"כ גם לאדם מבוגר שאחראי על הילד.

סיטואציה 2 – פתרונות אפשריים

לבוא עם הורה או אדם מבוגר לדבר עם השכנים. אם זה לא עוזר – להתקשר לעמותה ואפשר גם להגיש תלונה במשטרה. כדאי לצלם, אך להיזהר, שלא ייראו אתכם מצלמים.

סיטואציה 3 – פתרונות אפשריים

לנסות לשכנע את ההורים שלא כדאי להפריד גורים מאימם בגיל כל כך צעיר ושיחכו שהגורים יסיימו לינוק. להבטיח לעזור בטיפול בגורים עד אז ובניקיון אחריהם, כדי שהעבודה לא תיפול על ההורים. לעזור למצוא בתים מאמצים לגורים כשהם יגדלו קצת – בלוחות מודעות באינטרנט, קבוצות לאימוץ בפייסבוק, ובין חברים בבית הספר.

סיטואציה 4 – פתרונות אפשריים

אסור להוליך סוסים עם עגלות בכבישים עירוניים. הדבר הכי יעיל הוא להתקשר לעירייה ולדווח לה. חשוב לשים לב באיזה רחוב היה הסוס ולאיזה כיוון הוא המשיך, בשביל לתת דיווח כמה שיותר מדויק, ולפקחים יהיה יותר פשוט לתפוס את העבריין. מומלץ להתקשר שוב אחר-כך, ולוודא שטיפלו בתלונה שלכם.

שוברים את המיתוס- על "חיות שאוהבים" ו"חיות שמשתמשים בהן"

פעולה מספר 3

קהל היעד: כיתות ה'-ח'

מטרת הפעולה:
הרבה פעמים יש לנו תפיסה מוטעית לגבי בעלי חיים - כשחושבים על זה, בדרך כלל אנחנו מכירים מקרוב כמעט רק כלבים וחתולים, ושאר החיות הן פשוט "חיות שמגדלים במשק" או "חיות בר רחוקות".. כשמתחילים להכיר גם בעלי חיים אחרים, ולהבין כמה הם חכמים, רגישים, ואיזה דברים מגניבים הם יודעים לעשות - יותר קל גם לשנות את היחס אליהן. וזה בדיוק מה שננסה לעשות בפעולה הזו!

עזרים:
- למשחק פתיחה: מאכלים לניחוש, סרטים לקשירת העיניים, חפצים להחבאה
- פתקים ועטים
- טבלה ריקה עבור תוצאות הסקר (דוגמא בנספח 3.1)
- טוש לכתיבה בטבלאות- כרטיסיות של מיתוסים על בע"ח (נספח 3.3)
- אופציונאלי: סמאטרפון/מחשב נייד להקרנת סרטונים (מומלץ להכין מראש את הקישורים- נספח 3.5)
- טבלת כישורים מגניבים של חיות (דוגמא בנספח 3.6)
- רשימת בעלי חיים לחניכים (נספח 3.7- לשכפל פעמיים, שיהיה לכל קבוצה)

תקציר:
א. משחקים "חייתיים" אנרגטיים (15 דק')
ב. סקר קבוצתי: אילו חיות אנחנו אוהבים ולמה? (10 דק')
ג. חידון: יכולות מרשימות של בעלי חיים (20 דק')
ד. בעלי חיים "מפורסמים"- מיתוסים על חיות: שיחה עם כרטיסיות וסרטונים (10 דק')
ה. מה משותף לכלב ולכבשה? תחרות ודיון (25 דק')

מהלך הפעולה:

א. משחקים "חייתיים" אנרגטיים (15 דקות):

מתחילים במשחקים הממחישים יכולות פיזיות מרשימות של בעלי חיים.

אחרי כל משחק החניכים יגידו אילו חיות מסוגלות לבצע את המשימות הללו בניגוד לבני אדם, או טוב יותר מבני אדם. למשל:

*מציאת חפצים בחושך - מי הראשון שמוצא משהו מסויים שהודבק לקיר.. (יכולת הראייה של עטלף, שרואה בתוך המערות החשוכות בהן הוא חי)

* תחרות סחיבת משקל (יכולות נשיאת המזון של נמלים, שסוחבות גרגרים שכבדים מהן פי כמה)

* זיהוי מאכל ע"י ריח ממרחק מסויים (יכולת זיהוי הריחות מרחוק של בע"ח כמו כלבים ופרות)

ב. סקר קבוצתי - אילו חיות אנחנו אוהבים ולמה? (10 דקות)

*שואלים: אילו חיות אתם הכי אוהבים? כל ילד כותב על פתק. בודקים יחד מהן החיות האהובות על הקבוצה ע"י ספירת הקולות, וכותבים את התוצאות על בריסטול.

*מוציאים טבלה ריקה שהוכנה מראש, עוברים על כל אחת מהחיות הרשומות ושואלים את החניכים: למה אתם אוהבים אותה? החניכים יגידו שמות של תכונות ("אמיצה", "חברה טובה", "חכמה" וכו'), וכותבים את התשובות בתוך כותרות העמודות של הטבלה (ראו נספח 3.1)

ג. חידון- יכולות מרשימות של בעלי חיים (20 דקות)

* המדריך אומר עובדות מעניינות על בעל חיים (נספח 3.2) והחניכים צריכים לנחש על איזו חיה מדובר (אפשר לחלק את הקבוצה לשתיים, ולתת לכל קבוצה לנחש בתורה עד שאחת מהן מצליחה, וזו שמצליחה מקבלת ניקוד שסופרים בצד).

* לאחר כל תשובה נכונה מחליטים יחד איזו תכונה מהתכונות הרשומות בטבלה מאפיינת את העובדה הזאת, ורושמים את שם בעל החיים הנכון מתחת לתכונה הזו בטבלה (לדוגמא: מקריאים את העובדה על הצאצאים שמתקשרים עם אמא שלהן עוד לפני שנולדו. התלמידים מנחשים, ולבסוף מגלים שמדובר באפרוחים ותרנגולות - אז צריך להחליט לאיזו מהכותרות התכונה הזו מתאימה, למשל, "חכמה", ואז מתחת לכותרת "חכמה" שבטבלה, מוסיפים את המילה "תרנגולת")

* בסוף מתקבלת רשימה ארוכה של חיות שככל הנראה תהיה מגוונת הרבה יותר מזו שהילדים יצרו קודם, וניתן יהיה להבחין כי החיות האהובות על הילדים לא כל כך שונות מהחיות האחרות, שאנחנו רגילים לחשוב עליהן כ"פחות חמודות", או כחיות שנועדו לשמש אותנו לצרכים שונים.

<u>* דיון:</u> למה אנחנו אוהבים חיות מסוימות יותר מאחרות.

שואלים: למה בעצם אנחנו אוהבים בעיקר כלבים וחתולים, ולא למשל פרות, תרנגולות, כבשים, חזירים? (תשובות אפשריות שהמדריך יכול להציע, כדי לקדם את הדיון: כי אנחנו אוהבים את מה שמוכר וקרוב, כי חוננו ככה, כי אנחנו מעדיפים לא להיקשר לחיות שאנחנו אוכלים). בנוגע לחיות בר ניתן לשאול: מדוע אנחנו מייחסים תכונות מסוימות לבעלי חיים מסוימים? (למשל, בגלל תכונות שהוצמדו להם בספרים וסרטים שראינו)

ד. בעלי חיים "מפורסמים"- מיתוסים על חיות: שיחה עם כרטיסיות וסרטונים (10 דקות)

המדריך מניח על הרצפה ערימת כרטיסיות הפוכות (נספח 3.3), בכל תמונה מופיע בע"ח שהוא גיבור מאויר של סיפור/סרט/"אמונה תפלה" (באגס באני, רטטוי, השועל והעורב, השור הזועם, "הכבשה שרוצה להיגזז") והמדריך שואל את הילדים- מה מאפיין את בע"ח האלה כאן? האם לדעתכם בע"ח הזה מתנהג בסיפור כמו שבע"ח כזה מתנהג במציאות?

*משלימים ביחד עם הילדים את התשובה הנכונה (תשובות בנספח 3.4). עבור חלק מהדמויות ניתן יהיה להקרין מטלפון נייד/מחשב סרטונים קצרים, במקום הכרטיסיות (נספח 3.5) בסוף לסכם: ככל שמכירים יותר טוב בעלי חיים במציאות, רואים שהם לא דומים כלל לדרך שבה מציגים אותם. כדי להכיר אותם אי-אפשר להסתמך על מה שנדמה לנו שאנחנו יודעים. צריך להסתכל עליהם הרבה יותר טוב.

ה. מה משותף לכלב ולכבשה? - תחרות ודיון (25 דקות)

המדריך מוציא טבלה מוכנה עם עובדות על בעלי חיים ועמודות ריקות (נספח 3.6). החניכים מתחלקים לשתי קבוצות, וכל קבוצה מקבלת רשימה של מיני בעלי חיים (נספח 3.7). המדריך יקריא בכל פעם עובדה, וכל קבוצה תצטרך בתורה להחליט לאילו בעלי חיים היא מתייחסת. כל העובדות נכונות לגבי הרבה בעלי חיים, ולכן הקבוצה תצטרך לבחור בין ארבעה לשמונה בעלי חיים בכל פעם. אחרי ששתי הקבוצות ניחשו, המדריך יכתוב בטבלה את התשובות הנכונות וכל קבוצה תקבל ניקוד על כמות בעלי החיים הנכונים בתשובה שלה.
(התשובות הנכונות כתובות למדריך בנספח 3.8)

<u>דיון בעקבות הטבלה המתקבלת</u>: בדיון הזה נסכם את הפעולה היום, ובמהלכו חשוב להעביר את המסר שבעלי חיים הם הרבה יותר מורכבים ממה שאנחנו חושבים, ושיש הרבה תכונות משותפות לחיות שאנחנו מגדלים כחיות מחמד, ולחיות שכיום רחוקות מאתנו.

<u>חשוב לשאול:</u> האם לחיות יש "ייעוד"? האם יש הגיון בהחלטה אילו חיות מגדלים כדי לאכול או להשתמש בהן, ואילו לא?

ניתן לפתוח באמצעות השאלות הבאות: האם והיכן כלבים משמשים למאכל? מה אתם חושבים על אנשים שאוכלים כלבים? האם זה שונה מאכילת פרות וכבשים? אם כן, במה?

שמעתם על אנשים שמגדלים כבשים כחיית מחמד? נשמע מוזר או הגיוני? האם כבשה היא בהכרח פחות חמודה וחברותית מכלב?

נספחים לפעולה מס' 3:

נספח 3.1

דוגמא לטבלה שאמורה להתקבל בחלק 2 של הפעולה

הטבלה לצורך המחשה, כמובן שיכול להיות שהחניכים ייבחרו כותרות אחרות.

אמיצה	נקשרת לבני אדם	רגישה	מצחיקה	חכמה	אפשר לשחק איתה	יכולות יוצאות דופן	"כמו בן אדם"	מקריבה מעצמה

נספח 3.2

טבלה למדריך: עובדות מגניבות על בעלי חיים

(המשך הטבלה גם בעמוד הבא)

עובדה	החיה הנכונה	תכונות אפשריות מתאימות
מלקקים אחד את השני, וכך עוזרים אחד לשני לנקות חלקים בגוף שקשה להגיע אליהם עם הלשון של עצמך. כשאחד מהם רוצה שילקקו אותו, הוא נעמד בתנוחה מסויימת. כמו כן, זו הדרך שלהם להוכיח את הקרבה לחבריהם הטובים מתוך העדר הגדול.	פרה	חברות
בזמן סכנה, כשטורפים מתקרבים למשפחה, כל הצאצאים נכנסים אל הפה של האם, ונשארים שם עד שהוא הולך	דגים (דגי אמנון)	חברות חכמה הקרבה
גם הסבתות והדודות של הקטנים עוזרות לאמא לטפל בהם	פיל	חברות הקרבה
מקרה שחוקרים ראו: הדודה של הגורים, אחות האם, לא הרשתה לאבא לבוא לשחק, אז הוא חיכה שהיא תירדם ואז קרה להם בשקט שייצאו, והם יצאו ושיחקו	שועל	משחק "חיה מצחיקה"
לפעמים, כמה אמהות מגדלות את הגורים יחד, וככה הן מצליחות בקלות להשיג להן מספיק אוכל וגם לנוח מדי פעם	עכברים	חכמה
אוהבים לשחק ביניהם על ידי בעיטה בפירות כמו בכדורים	תרנגולים	חכמה, תקשורת
הן יודעות לפתוח דלתות בעצמן, והרבה פעמים נעזרות אחת בשנייה כדי לעשות את זה	כבשה	חכמה "חיה מצחיקה"
אם הילדים שלהן אבדו, הן הולכות מרחקים ארוכים מאד כדי לנסות ולמצוא אותם	פרה	אומץ/תעוזה רגישות

חוקרים צפו בזכר שבת זוגו נטרפה. הוא עמד דומם ליד גופתה, ובימים הבאים הסתובב בראש מורכן, עיניו שקעו, ומעמדו בלהקה ירד כי לא היה לו כח נפשי להתגונן מול אווזים אחרים. רק כעבור שנה הוא התאושש ומצא בת זוג חדשה.	אווז	רגישות
כשמישהו חולה או פשוט כבר זקן, כולם מאטים את ההליכה או עוצרים בשבילו, מטפלים בו ודואגים להביא לו מזון	פיל	רגישות הקרבה
כשקבוצה שלהם מוצאת ערימת מזון גדולה, הם טופחים זה על זה, מתחבקים, מחזיקים ידיים, מצמידים את פיותיהם אחד לשני ומשמיעים צווחות	קופים (שימפנזה)	משחק
הצאצאים מתקשרים עם האם ואחד עם השני באמצעות קולות עוד לפני שהם יוצאים לעולם, כשהם עוד למעשה עוברים. הם קוראים ומגיבים להתנהגותה ולקריאות שלה.	תרנגולות (ואפרוחים)	חכמה יכולות יוצאות דופן
יכולות לזהות ולהבדיל בין ריחות מקילומטרים	פרות	חכמה חושים חדים יכולות יוצאות דופן
הנקבה דוחה מחזרים מסויימים ומראה שהיא נענית לאחרים על-ידי קפיצות, זינוקים ונענוע אוזניים. בני-הזוג משמיעים צלילים על-קוליים.	עכברים	חכמה, יכולות יוצאות דופן
במקומות שונים אנשים סיפרו שראו את האמא והאבא נעמדים באמצע הכביש בכפר, ועוצרים את התנועה כדי לתת לצאצאים שלהם לעבור	תרנגולות	חכמה אומץ
מקיימים קשרים עם בן זוג אחד קבוע. מופע החיזור נעשה על ידי הזכר, וכולל מעופים שונים סביב הקן המלווים בקולות. זוגות של בעלי חיים אלה שרים דואטים זה לזו לפני הזריחה, ע"מ לחזק את הקשר הזוגי ולתת תוקף לנחלתם.	בזים	יכולות יוצאות דופן
האמהות מלמדות את ילדיהן איזה צמחים לאכול כדי להבריא כשחולים, והם אכן חוזרים לאכול את הצמחים האלה כשהם חולים במהלך החיים	כבשה	חכמה יכולת למידה
לאחר מות חבר בקבוצה עורכים מעין לוויה – סובבים סביבו כמה פעמים, ואם אינו זז מסתדרים בפניהם כלפי חוץ, ולבסוף תולשים ענפים ודשא ומפילים אותם סביב הגופה.	פילים	חברות "כמו בן אדם"
לפעמים מישהו מהחבורה שלהם מנסה לתקוף אנשים, ואז מישהו אחר מהלקה "מגונן" על האנשים, "מפריד כוחות" ומצליח להרגיע את החבורה שלו (תרנגולות)	תרנגולות	חכמה אומץ
הקטנים עושים ביניהם תחרויות ריצה	טלאים (של כבשים)	משחק

רמי העכבר מ"רטטוי"

באגס באני

השור הזועם

השועל והעורב

הכבשה ששמחה להיגזז

נספח 3.4

שאלות ותשובות על כל כרטיסייה:

* **באגס באני** - מה מאפיין אותו בסרט? אוכל גזר כל הזמן. האם זה ככה במציאות? במציאות ארנבים אוכלים בעיקר עלים וחציר. אם תתנו לארנב גזר עם עלה בקצה, הוא יאכל רק את הקצה וישאיר את הגזר. למעשה, אם תתנו לארנב רק גזר כל הזמן, הוא ימות.

* **רטטוי -** מכירים את הסרט? על עכברוש שהופך לשף. מה מאפיין עכברים בסרטים? אוכלים גבינה. האם זה ככה במציאות? במציאות יש לעכברים אפים מאד רגישים, והם ממש לא ירצו לאכול גבינות משובחות "מסריחות". הם נמשכים למאכלים עם הרבה סוכרים, כגון דגנים ופירות. לאחרונה הפרלמנט בבריטניה אפילו פרסם הנחיה רשמית שאומרת שמי שיש לו עכבר בבית והוא מעוניין לתפוס אותו (כדי לשחרר אותו אח"כ בחוץ), כדאי לו לשים במלכודת "ביסקטוויטים, שיבולת שועל, קורנפלקס מתוקים ושוקולד".

* **משל השועל והעורב:** מה מסופר במשל, מישהו מכיר? (אם לא, ספרו בעצמכם): השועל עובר ליד עץ שעליו ישב עורב ובפיו גבינה. לאחר שהשועל ניסה כמה דרכים לגנוב לעורב את הגבינה, הוא התחיל להחמיא לעורב באומרו שיש לו קול יפה, ושהוא בוודאי זמר מופלא. השועל ביקש מן העורב לשיר לו, והעורב, אשר לא חשד בדבר, התחיל לשיר. ברגע שהוא פתח את הפה, הגבינה נפלה מפיו היישר לידי השועל. מוסר ההשכל של משל זה הוא שאסור להיות שאננים, ושאנו תמיד צריכים לחשוד באויבנו, ולהתכונן לאפשרות שייתכן שהוא מנסה להערים עלינו.
ומה במציאות? האם הוא קשור לעורבים ולשועלים בעולם האמיתי? (אפשר לשאול שאלות מנחות): האם עורבים ושועלים מדברים ביניהם ? (תשובה: עורבים ושועלים לא מדברים ביניהם, ולא מדברים בכלל. הם בקושי מכירים אלה את אלה, כי העורבים ערים ביום וישנים בלילה, והשועלים ישנים ביום, בתוך מקום מסתור, וערים בלילה).
האם מישהו מהם מציק אחד לשני? (תשובה: אם מישהו מהם מציק לשני, זה עורבים לשועלים, כי הם רואים בשועלים סכנה, והם צורחים עליהם בחבורה גדולה ומגרשים אותם אם הם מוצאים שועל ער ביום).

* **השור הזועם:** מה אנחנו יודעים על שוורים במלחמות שוורים? (קיימת אמונה שהשור הזועם רץ אל "לוחם השוורים" כי הוא מתמלא זעם כשהוא רואה את הצבע האדום שבדגל)
ומה במציאות? למעשה השור הוא עיוור צבעים, והסיבה שהוא זועם היא בגלל הסיטואציה המרגיזה שהוכנס אליה, בלי קשר לצבע: הפר מובא למלחמות השוורים כשהוא עיוור כמעט לחלוטין, לאחר שהוחזק בחשיכה מוחלטת במשך 48 שעות לפני המופע. בתחילת המופע מריצים אותו ברחבי הזירה, גורמים לו להתנגש בדברים ותוקעים בו כידונים. כך שהפר היה זועם גם אם היו מחזיקים בפניו חפצים אחרים, בצבעים אחרים.

* **הכבשה ששמחה להיגזז:** מה זה אומר? קיימת אמונה שכבשים שמחות שגוזזים להן את הצמר, כי כשמגיע הקיץ יהיה להן חם אתו.
ומה במציאות? הכבשים משירות את הצמר שלהן בעצמן מדי אביב, הן לא צריכות שהאדם יגזוז אותו. החוואים מגיעים בכוונה בתחילת כל אביב, כדי לא לאבד את הצמר לפני שיתחיל לנשור מעצמו. מכיוון שגוזזים אותן לפני שמתחיל להיות חם, אין לכבשים איך להתגונן מהקור, ממש כמו אדם עירום במצב כזה - רק שהן אפילו יותר רגישות לקור מבני אדם.

נספח 3.5

מיתוסים על בע"ח- לינקים לסרטונים

באגס באני והגזר-

חפשו ביוטיוב "Bugs Bunny- Carrots are Divine"

מלחמות שוורים +באגס באני-

חפשו ביוטיוב "Bully For Bugs 1953"

רטטוי –

חפשו ביוטיוב "Ratatouille – Remy Experiencing Food as Colour"

נספח 3.6

טבלת התכונות (דוגמא)

תכונה	לאילו חיות יש אותה?			
יש להם חוש ריח מאד מפותח				
מנקים אחד את השני				
האבא מגדל את הילדים				
נשארים עם בן זוג אחד כל החיים				
מתאבלים על המתים שלהם				
מתקלחים ב"אמבטיות חול"				
שמונת בעלי החיים שמגודלים הכי הרבה בעולם בשביל לייצר מגופם מזון				
אנשים מחזיקים אותם כחיות מחמד				
מגדלים והורגים אותם בתעשיות העור/פרווה				
יכולים לשמוע קולות מאד נמוכים שבני אדם לא יכולים				
מבצעים עליהם ניסויים במכוני מחקר בישראל				
לפעמים הם מאמצים תינוקות של מינים אחרים				
משתמשים בהם באירועי בידור (קרקס, קוסמות) שמופיעים בישראל				
קרה שהם הצילו בני אדם				
נקבה מנהיגה את הלהקה שלהם				

נספח 3.7

רשימת בעלי החיים לילדים

נחש	חולדה	כריש	דב	פרה	כלב ים	סוס	אריה	קוף
תוכי	פיל	דבורה	לוויתן	סוריקטה	ביזון	למור	שפמנון	ברווז
צפרדע	פינגווין	סוס ים	שועל	אווז	ברבור	נשר	טרמיט	יונה
חזיר	סנאי	תרנגולת	חגב	עכבר	חתול	זיקית	צפרדע	חמור
לוויתן	עטלף	נמר	עזר	דולפין	דביבון	כלב ים	שרקן	ארנב

נספח 3.8

למדריך: התכונות של בעלי החיים

התשובות הנכונות לטבלה:

תכונה	לאילו חיות יש אותה?
יש להם חוש ריח מאד מפותח	נחשים, חולדות, כרישים, דובים, פרות, כלבים
מנקים אחד את השני	סוסים, אריות, פרות, קופים, תוכים
האבא מגדל את הילדים	שפמנון, חולדה, ברווז, צפרדע, קופים, פינגווינים, סוסי ים, שועלים
נשארים עם בן זוג אחד כל החיים	אווזים, ברבורים, גיבונים (קוף), נשרים, שועלים, טרמיטים, יונים
מתאבלים על המתים שלהם	עורבנים, פילים, ג'ירפות, שימפנזים
מתקלחים ב"אמבטיות חול"	חזירים, סנאים, תרנגולות, סוסים, כלבים
שמונת בעלי החיים שמגודלים הכי הרבה בעולם בשביל לייצר מגופם מזון	בסדר יורד: תרנגולת, ברווז, חזיר, ארנב, כבשה, עז, פרה, שרקן (הרחבה: יותר ממיליארד ארנבים מגודלים למזון ברחבי העולם. מספר השרקנים המגודלים למזון הוא 65 מיליון, בעיקר בדרום אמריקה ובאפריקה)
אנשים מחזיקים אותם כחיות מחמד	חזירים, כלבים, תרנגולים, חתולים, תוכים, כבשים
מגדלים והורגים אותם בתעשיות העור/פרווה	כלבים, שועלים, דביבונים, כלבי ים, פרות, קנגורו, ארנבים, כלבי ים, דובים
יכולים לשמוע קולות מאד נמוכים שבני אדם לא יכולים	פילים, פרות, עכברים, עטלפים, חתולים
מבצעים עליהם ניסויים במכוני מחקר בישראל	תרנגולות, דגים, צפרדעים, חזירים, פרות, כבשים, עיזים, עטלפים, יונים, קופים, סוסים, כלבים, חתולים, חמורים.
לפעמים הם מאמצים תינוקות של מינים אחרים	תרנגולת, כלבה, חתולה, נמרה, קופה
משתמשים בהם באירועי בידור (קרקס, קוסמות) שמופיעים בישראל	חתולים, כלבים, סוסים, יונים
קרה שהם הצילו בני אדם	כלבים, חזירים, עזים, סוס, תוכי, לוויתן, פיל, גורילה, דולפין, חתול
נקבה מנהיגה את הלהקה שלהם	פילים, דבורים, לוויתנים, סוריקטה, שימפנזה, ביזון (סוג של פר), חולדה, למור (סוגים מסויימים של בעלי החיים האלה)

מה עובר על בעלי החיים ולמה חשוב לדעת את זה?

פעולה מספר 4

קהל היעד: כיתות ו'-ח'

מטרת הפעולה:
מה אנחנו יודעים על האופן שבו מגדלים את רוב בעלי החיים בעולם? כמעט כלום. רוב הפגיעה בבעלי חיים מוסתרת מהציבור, כי כשאנשים נחשפים לפגיעה הזו, הם לרוב מוחים נגדה, או מחרימים את המוצרים שמופקים מהפגיעה הזו.
בפעולה הזו החניכים יוכלו קודם כל להבין למה חשוב לגלות מי מתעלל בבעלי חיים, ואז להבין יחד מה עובר על בעלי החיים דרך סיפורים, חידות ומשחק טריוויה אחד גדול (ואם בא לכם קצת להשקיע, אז גם דרך סרטונים שתראו להם)

עזרים:
- שני עותקים של כרטיסיה עם חידה (נספח 4.1)
- בריסטול "מלך הטריוויה" + כרטיסיות עם ניקוד (המחשה להגדלה בנספחים 4.2 ו-4.3)
- שאלות, תשובות ותמונות להמחשה ל"מלך הטריוויה" (נספחים 4.5-4.4)
- אפשרות: פלאפון/אייפד/מחשב נייד/מסך ומקרן להקרנת סרטונים (כדאי להכין מראש את כל הקישורים פתוחים- הקישורים בנספח 4.4)

תקציר:
א. משחק ספורטיבי עם אופי "חייתי" (10 דק')
ב. סיפור קצר- אלימות מאחורי הסנדוויץ' (10 דק')
ג. חידה על פגיעה בבעלי חיים (15 דק')
ד. משחק "מלך הטריוויה" על פגיעה תעשייתית בבעלי חיים (55 דק')

מהלך הפעולה:

א. משחק ספורטיבי עם אופי "חייתי" (10 דק')
כגון "הנחש בא", "כלב בריטי", "חתול ועכבר".

ב. סיפור קצר – אלימות מאחורי הסנדוויץ' (10 דק')
המדריך יספר לחניכים שבבית הספר שלו יש ילד בריון שבכל הפסקה היה מוכר מאחורי האולם ספורט סנדוויצ'ים וממתקים. כולם היו באים אליו כי לא הייתה קפיטריה בבית ספר, וקונים. יום אחד התגלה שאת הכריכים הוא השיג מילדים מכתות נמוכות שעליהם איים באלימות.
<u>דיון:</u> אם אתם הייתם הולכים וקונים מהילד הזה את הסנדוויצ'ים, ואז מגלים שהוא גונב אותם מילדים אחרים, איך הייתם מרגישים? קרה לכם פעם שקניתם משהו, ואז גיליתם ששילמתם לרמאי, או למישהו שמשתמש בכסף בשביל לפגוע באחרים? של מי האחריות לעצור את זה?
*ילדים שטוענים שמשהו כזה לא קרה להם- כדאי לשאול: יכול להיות שזה קרה והם פשוט לא ידעו מזה? איך בכלל אנחנו יכולים לדעת מה "ההיסטוריה" של המוצר שאנחנו קונים?
<u>כדאי לסכם</u>: אם מישהו פוגע במישהו אחר הוא לא טורח לספר את זה, לפעמים צריך לגלות בעצמנו מה קורה "מאחורי הקלעים", בעיקר אם בסוף אנחנו משלמים על זה.

ג. חידה על פגיעה בבעלי חיים (15 דק')
מתחלקים לשתי קבוצות, כל קבוצה מקבלת פתק עם אותה חידה: סיפור קצר שצריך לנחש מה קרה בעקבותיו (בנספחים).

יום שבת אחד הלכנו כל המשפחה לבקר את הדודים שלי בקיבוץ. כשהגענו בצהריים, עברנו עם האוטו ליד הרפת וראינו כמה אנשים עומדים ומסתכלים, ושמענו געיות של פרה. בלילה טיילתי בקיבוץ והגעתי שוב ליד הרפת, ראיתי מרחוק את האנשים שעמדו שם מקודם, הם גררו משהו על מריצה לכיוון הקצה של הרפת. בתוך הרפת, אחת הפרות געתה בקול רם, והסתובבה בכל הרפת בעצבנות ובלי מנוחה.

אחרי כמה דקות כל קבוצה תקריא את הפתרון שלה לתעלומה, ולאחר מכן המדריך יאמר את התשובה הנכונה:

בצהריים אחת הפרות ילדה עגל קטן ברפת, וכולם באו להסתכל. הפרה ליקקה את העגל והתחילה להאכיל אותו, אבל תוך כמה שעות, בלילה, הגיעו הרפתנים ולקחו את העגל על מריצה למקום אחר, שנקרא "יונקיה". הפרה מאד כעסה ולא הבינה למה לוקחים לה את העגל, שהיא הרגע ילדה ושהיא מאד רוצה לטפל בו. למה עושים את זה? אם העגל יישאר עם הפרה, הוא יינקן את החלב- זה המזון שלו, אז כדי שהחלב יגיע לבקבוקים בסופר, לוקחים את העגל ביום שהוא נולד לכלוב נפרד ורחוק מאמא שלו, שם הוא יגדל במשך כמה חודשים עד שיימכר לתעשיית הבשר. כך מקובל לעשות בכל תעשיית החלב.

<u>לסכם:</u> לא חייבים להיות בלשים כדי לדעת מי פוגע בבעלי החיים ואיך- היום המידע הזה יותר נפוץ, ובמשחק הבא אנחנו נגלה יחד הרבה מהעובדות.

ד. משחק "מלך הטריוויה" על פגיעה ממוסדת בבעלי חיים (55 דקות)

תולים על הקיר בריסטול של משחק "מלך הטריוויה" (ראו דוגמא בהמשך) כשעל גבי כל משבצת בלוח מודבקת עם סקוצ'ים כרטיסייה באותו הגודל ועליה מוטבע אותו הסכום, שאותו מעניקים לילדים אחרי תשובה נכונה (אפשר גם להכין כרטיסיות נפרדות ללא סקוצ'ים, ובמהלך המשחק לסמן X על כל משבצת שכבר נעשתה) :

מלך הטריוויה - זכויות בעלי חיים!				
מחקר וחינוך	טיפוח וניקיון	בידור	מזון	לבוש
100	100	100	100	100
200	200	200	200	200
300	300	300	300	300

מסבירים לילדים את הוראות המשחק:

"על הלוח יש קטגוריות של תחומים בהם נפגעים בעלי-חיים. התחום הראשון הוא ניסויים במחקר ובחינוך- שם עושים ניתוחים בבעלי-חיים ובודקים תרופות כדי לבדוק איך אלה ישפיעו על בני-אדם, התחום השני הוא של ניסויים בקוסמטיקה- שם בודקים מוצרי טיפוח וניקיון על בעלי-חיים כדי לבדוק איך אלה ישפיעו על בני אדם. בתחום הבידור נדבר על מקומות בהם נפגעים בעלי-חיים כדי לבדר בני-אדם, למשל בכל מיני סוגים של תחרויות וגני חיות, בתחום המזון נפגוש בעלי-חיים שבדרך-כלל אנחנו מכירים רק דרך מוצרי המזון שרובינו אוכלים, ונדבר קצת על מה שהם עוברים בדרך לשם, ובתחום הלבוש נדבר על בעלי-החיים שמאחורי המעילים והסוודרים שחלקנו לובשים.

בכל תחום יש שלוש רמות של שאלות, ממאה נקודות שזו שאלה קלה יחסית עד 300 נקודות שזו שאלה קשה יותר. כל קבוצה בתורה תבחר תחום ורמת שאלה (למשל, "בידור ב200"). לכל שאלה יש שלוש אפשרויות תשובה. הקבוצה תצטרך תוך דקה לכל היותר לבחור תשובה נכונה. אם הקבוצה צדקה, המדריך ייקח את הכרטיסיה המודבקת על כל משבצת בלוח ויעניק אותה לקבוצה. המשחק יגמר כשייגמרו הכרטיסיות- והקבוצה שיהיו לה הכי הרבה נקודות בשלב זה, ניצחה".

חשוב: לאחר כל תשובה נכונה ישנו פירוט קצר עליה, שכדאי לומר לילדים. עבור רוב התשובות צרפנו גם תמונות ולינקים לסרטונים באינטרנט (ראו בנספחים), שכדאי להראות כדי להמחיש את הנושא המדובר בשאלה. את הסרטונים אפשר להקרין מפלאפון, אייפד, מחשב נייד, או כמובן שאם יש אפשרות, עם מסך ומקרן. אם אין אפשרות להקרין- כדאי להעזר בתמונות.

כל השאלות, התשובות, הפירוט, התמונות והלינקים לסרטונים- בנספח מס' 4.

<u>בסיום המשחק כדאי לסכם:</u> היום קיבלנו הרבה מידע חדש על מה שעובר על בעלי החיים. המידע הזה חשוב בשביל כל אחד ואחת, גם כדי להחליט ברמה האישית מה לקנות ולא לקנות כדי לא לפגוע בבעלי חיים, וגם כמובן כדי לדעת איך אפשר לעזור לבעלי החיים שנמצאים במצוקה.

נספחים לפעולה מס' 4:

נספח 4.1
פתק חידות

יום שבת אחד הלכנו כל המשפחה לבקר את הדודים שלי בקיבוץ. כשהגענו בצהריים, עברנו עם האוטו ליד הרפת וראינו כמה אנשים עומדים ומסתכלים, ושמענו געיות של פרה. בלילה טיילתי בקיבוץ והגענו שוב ליד הרפת, ראיתי מרחוק את האנשים שעמדו שם מקודם, הם גררו משהו על מריצה לכיוון הקצה של הרפת. בתוך הרפת, אחת הפרות געתה בקול רם, והסתובבה בכל הרפת בעצבנות ובלי מנוחה.

נספח 4.2
לוח "מלך הטריוויה"

יש להכין על בריסטול גדול, בהקטנה זה נראה בערך כך:

מחקר וחינוך	טיפוח וניקיון	בידור	מזון	לבוש
100	100	100	100	100
200	200	200	200	200
300	300	300	300	300

נספח 4.3- כרטיסיות:
על גבי כל משבצת בלוח מודבקת עם סקוצ'ים כרטיסייה באותו הגודל ועליה מוטבע אותו הסכום.
סך הכל מדובר ב- 15 כרטיסיות נפרדות, שכל אחת מהן היא בגודל של משבצת בודדת בלוח, שהן 5 כרטיסיות מכל סכום :

100	200	300

נספח 4.4

שאלות ותמונות למשחק "מלך הטריוויה"

קטגוריית ניסויים ברפואה, מחקר וחינוך:

שאלת 100 נק׳:

האם מותר לערוך ניסויים בבעלי-חיים בבתי-ספר בארץ?

א. כן

ב. לא

ג. מותר ״רק״ על חולדות ועכברים.

התשובה הנכונה: ב׳.

במשך שנים רבות התבצעו ניסויים בבעלי-חיים בבתי-ספר. מתוך חוברת הסבר של משרד החינוך שהופצה אז למורים לביולוגיה:

״הנח את הצפרדע, על גבה, על קערת הניתוח. מתח את רגליה וקבע אותן בסיכות, כמתואר בציור... הרם במלקטת את עור הצפרדע במרכז בטנה וחתוך במספריים חתך קטן, דרכו תמשיך לחתוך את העור ממרכז הגוף לכל אורכו...״.

* בשנות התשעים קיבלו התלמידים בישראל זכות לסרב להשתתף בניסויים בבית-ספר, אבל הניסויים עצמם עדיין היו מותרים. במשך הרבה שנים תלמידים ומורים ערכו הפגנות, עד שב*1999* שר החינוך דאז (יוסי שריד) החליט לאסור על הניסויים.

*עדיין נערכים בבתי ספר ניסויים ותצפיות בחלקים מגוויות של בעלי-חיים שנלקחות מאיטליזים.

*(מידע נוסף למדריך- אם רוצים): HTTP://ANONYMOUS.ORG.IL/ART223.HTML

שאלת 200 נק׳:

האם בישראל מותר על פי חוק לבצע ניסויים בכלבים?

א. כן

ב. לא

ג. מותר, אבל לאחרונה עבר בכנסת חוק שמעוד שנתיים (2015) יהיה אסור.

התשובה הנכונה: א׳.

כן, חוקרים בתחום הרפואה עושים ניסויים גם על כלבים, בנושאים הקשורים לשיניים, עצמות, לב ומערכת נשימה. זה קורה באוניבריסטת ת״א, באוניברסיטה העברית בירושלים, בבי״ח רמב״ם בחיפה, בבי״ח תל-השומר ליד רמת גן, וביה״ח הווטרינרי בבית דגן ליד ראשון לציון.

שאלת 300 נק׳:

יש הרבה מעבדות מחקר שבהם מדענים עורכים ניסויים בקופים. מאיפה מגיעים הקופים האלה?

א. תופסים אותם בטבע ולוקחים אותם ישר למעבדות.

ב. תופסים אותם בטבע ולוקחים אותם לחוות גידול, שם הם גדלים בכלובים, מזווגים ביניהם כדי שיולידו עוד קופים- וזאת עד שהם נשלחים למעבדות שונות בכל העולם.

ג. לוקחים אותם מגני חיות, כשהם כבר זקנים מדי בשביל להיות ׳משעשעים׳ בעיני הקהל.

התשובה הנכונה: ב׳.

במקרים רבים הקופים גדלים בטבע - בארצות שונות באפריקה ובדרום אמריקה. הם נחטפים שם, נמכרים ונשלחים לחוות גידול שונות בהם הן מוחזקים עד ששולחים אותם למוסדות מחקר שונים. במקומות אלה הם עוברים בין השאר ניתוחים ללא הרדמה, גורמים להם במכוון למחלות קשות, מרעיבים אותם, ועוד.

אף מדינה באירופה לא מרשה היום להחזיק קופים בחוות כאלה, אבל בישראל זה היה מותר עד לאחרונה: עד לינואר 2015 פעלה *חוות מזור* (במושב מזור ליד פתח תקווה) שהייתה מגדלת קופים שנחטפו מהטבע, מרבה אותם ומוכרת אותם לניסויים בחו״ל. קרוב לעשרים שנה נאבקו פעילים רבים נגד החווה, עד שהצליחו לגרום לאיסור בחוק על מכירת הקופים והביאו להעברתם לחוות שיקום.

סרטון קצר להקרנה: HTTP://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=SEP67ERYQSW

*מצורפת תמונה בהמשך

שאלת 100 נק׳:
האם בישראל מותר לחברות של מוצרי טיפוח (כמו משחת שיניים, סבון, איפור וכד׳) לערוך ניסויים בבעלי-חיים כדי לבדוק את המוצרים שלהן?
א. מותר, אבל רק באישור מיוחד וחריג משר הבריאות.
ב.מותר
ג.אסור

ב2007 התקבל בכנסת חוק האוסר על ניסויים בבע״ח לבדיקת מוצרי קוסמטיקה, אבל ממילא רוב המוצרים שמנוסים על בעלי חיים מגיעים מחו״ל, וכרגע עדיין מיובאים לישראל. נחקקו חוקים כדי למנוע את זה, אבל כרגע הם אינם מיושמים וחשוב להמשיך להקפיד לקנות רק מהחברות שלא מתעללות.
מידע מורחב למדריך: HTTP://WWW.ANONYMOUS.ORG.IL/V-COS-MAAVAK.HTM

שאלת 200 נק׳:
איזו מחברות מוצרי הטיפוח הבאות עדיין עורכת ניסויים בבעלי-חיים?
א. פרוקטר אנד גמבל (יצרנית ״פאנטן״, ״קולגייט״, ״הד אנד שולדרס״)
ב. רבלון (מוצרי איפור למיניהם)
ג. ד״ר פישר (שמפו, קרם הגנה וכד׳)

התשובה הנכונה: א׳.
בעקבות חרם צרכנים עצום על מוצריה, הכריזה ״פרוקטר אנד גמבל״ כי היא תשקיע כסף רב במציאת חלופות לניסויים בבעלי-חיים, אך היא עדיין ממשיכה לקיים את הניסויים. זאת על אף שהחלופות כבר קיימות ורוב החברות כבר משתמשות בהן. יש לציין שקיימות לצערנו חברות רבות שעורכות ניסויים כאלה.
חשוב לחפש על גבי אריזת המוצרים את ״**סמל הארנב**״, שמבטיח כי החברה שמייתרת אותו לא מנסה את מוצריה על בעלי חיים. אפשר להשתמש באפליקציה ובאתר ״*בוחרים יופי#* שבודקים על כל מוצר אם נוסה על בעל חיים, ולהיכנס לדף הפייסבוק ״*לא קונה בלי ארנב#* בו ניתן לצפות ברשימת המוצרים של חברות שמנסות ולא מנסות על בעלי-חיים.

שאלת 300 נק׳:
מהו מבדק ״דרייז״?
א. זהו מבחן שנותנים לסטודנטים למדעי הרפואה, בו מציעים לכל סטודנט דילמות שהוא צריך לענות עליהם. לפי התשובות שלהם, ניתן לבחון את רמת הרגישות שלהם לבעלי-חיים. מי שגילו שיש לו רגישות גבוהה במיוחד, לא מתאים לו לעשות ניסויים בבעלי-חיים ולכן לא יכול להמשיך במסלול הלימודים.
ב. מבחן דרייז הוא מבחן בו בוחנים עד כמה בעלי-חיים, ובמיוחד עכברים, נמשכים לריחות מסויימים. לדוגמא, חברה שמתכוונת להוציא לשוק בושם חדש, מעוניינת לבדוק אילו ריחות חזקים יותר. החוקרים מציבים בתוך כלוב מספר קערות עם מי הבושם בתוכם, ובודקים לאילו קערות יגיעו העכברים קודם.
ג. זוהי הדרך שמצאו החוקרים לבדוק אם חומר מסוים, למשל שמפו, יכול לפגוע בעיניים של בני האדם שישתמשו בו. מטפטפים את החומר לעיני ארנבות ובודקים תוך כמה זמן הן מתעוורות.

התשובה הנכונה: ג׳.
המבחן נערך על ארנבונים. מכניסים כל ארנב אל תוך מתקני ריסון, ומקבעים את הראש שלו כך שלא יוכל לזוז. החוקרים מטפטפים את החומר אל העיניים שלו, וסוגרים לו את העפעפיים בכוח. ממשיכים עד שניתן לראות השפעה על העיניים שלה. הארנבונים, מלבד הייסורים וחוסר האונים הרב שהם חווים, נשארים במקרים רבים עם דלקות ועיוותים בעיניים, וגם מתעוורים. רבים מתים במהלך הניסוי.
מידע מורחב למדריך: HTTP://WWW.ANONYMOUS.ORG.IL/V-COSMETICA.HTM

*מצורפות תמונות בהמשך

שאלת 100 נק׳:
יש קוסמים - כמו אלה שמופיעים בימי הולדת- שמשתמשים בבעלי חיים בתוך המופע שלהם. חלק מהם משתמשים ביונים. כיצד הקוסמים מונעים מהיונים להתעופף ולברוח במהלך המופע?
א. היונים לא רוצות לברוח, כי הן יודעות שהקוסם נותן להם אוכל.
ב. הקוסם מאלף אותן שלא יברחו- אם אחת מהן מנסה לברוח, הוא אח״כ מעניש אותה.
ג. הקוסמים קוצצים ליונים את הכנפיים. זה לא כואב להן, אבל הן לא יכולות לברוח.

התשובה הנכונה: א׳.
לקצוץ לציפורים את הכנפיים - פירושו למנוע מהן את אחד מהצרכים הבסיסיים שלהם- לעוף.
מידע למדריך - מאמר מוואי-נט של הקוסם המפורסם קליוסטרו, שמתנגד לשימוש בבע״ח במופעי קוסמות ומסביר למה: HTTP://WWW.YNET.CO.IL/ARTICLES/0,7340,L-3379291,00.HTML

שאלת 200 נק׳:
תוכים שמגודלים בבתים של אנשים כ״חיות מחמד״, לרוב חיים את רוב חייהם בכלוב קטן. לאיזה מרחקים יכולים תוכים לעוף בטבע?
א. לתוכים יש בדרך כלל שניים-שלושה עצים שהם נשארים תמיד באזור שלהם.
ב. תוכים יכולים לנדוד למרחק של מאות קילומטרים, כדי לחפש אוכל.
ג. התוכים נכחדו מהטבע וחיים רק בקרב בני אדם.

התשובה הנכונה: ב׳.
לדוגמא, תוכים שחיים בטזמניה- אי ליד אוסטרליה- עפים 240 ק״מ עד ליבשת עצמה כדי לבלות שם את החורף. היכולת לנדוד ולעוף למרחקים נמנעת כמובן מכל ציפור שחיה בכלוב, וגם מהתוכים.
רצוי להימנע מקניית ציפורים או בעלי-חיים בכלובים, כדי לא לתמוך בתעשייה שמביאה לעולם בעלי חיים שנידונו לחיים בתנאים כאלה.

*מצורפת תמונה בהמשך

שאלת 200 נק׳:
מהי ״תסמונת גן החיות״?
א. כך קוראים להתנהגות לא נורמלית ואלימה של דובים בגני חיות, אחרי תקופה מסוימת שבה הם כלואים בכלוב.
ב. פחד ושיתוק של כלבים וחתולים, כשלעיתים רחוקות נותנים להם להיכנס, יחד עם ״בעליהם״, לגן חיות. רגשות אלה מופיעים אצלם כתוצאה ממראה בעלי-החיים הרבים שמקיפים אותם, ומאיימים עליהם במספרם ובגודלם.
ג. תופעה החוזרת על עצמה בגן החיות: ציפורים נודדות שעוברות קרוב לכלובי ציפורים נשארות במקום חודשים רבים, כדי ליצור קשר עם הציפורים הכלואות, וכך הן מתעכבות ולפעמים לא מספיקות להגיע בזמן אל היעד אליו הן אמורות לנדוד.

התשובה הנכונה: א׳.
מה שגורם לתופעה זו הם השטחים הקטנים שבהם מוחזקים בגני חיות. הם לרוב עשויים ממשטחי בטון, סורגי פלדה וגדרות חשמליות. הרבה פעמים הדובים כלואים לבד, ללא בני-זוג, וכמעט תמיד ללא משחקים וגירויים שיוכלו לעזור להם להעביר את הזמן ולהוציא אנרגיה. בנוסף, המזון מוגש להם מוכן, והם אינם יכולים לטפס על עצים או לחפור בורות כדי להשיגו, כפי שהיו עושים בטבע. כתוצאה מכך, הדובים מבלים 30% מזמנם כשהם צועדים מצד לצד, מה שמעיד על מתח ומצוקה. לכל אלה נוספים הלכלוך, ההצקות והמזון הבלתי-מתאים שהרבה מבקרים בגן החיות משאירים אחריהם.
* למידע מורחב למדריך: HTTP://WWW.ANONYMOUS.ORG.IL/GNEIHAYOT.HTM
* סרטון להקרנה של דב עם ״תסמונת גן החיות״: HTTP://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=N7IFKMBDPT0

*מצורפת תמונה בהמשך

שאלת 100 נק׳:

באיזה מבנה מגודלות רוב התרנגולות שמטילות ביצים, כמו אלה שאנשים קונים בחנויות?

א. היא לא מגודלת במבנה אלא בחצר פתוחה או בטבע. הביצים נאספות אחריה.

ב. במחסן, לרוב ללא חלונות או אוורור. התרנגולות נחות על מצעי קש.

ג. בכלוב קטן, בגודל של עשרים על עשרים סנטימטר (כמו בלטה) לתרנגולת, יחד עם עוד תרנגולת או כמה תרנגולות.

תשובה נכונה: ג׳.

99% מהתרנגולות בתעשיית הביצים חיות בכלובים, שהצפיפות בהם לא מאפשרת לתרנגולת לפרוש כנפיים, להסתובב או אפילו לרבוץ בנוחות לרגע.

הצפיפות גורמת לתרנגולות להתחכך שוב ושוב בסורגים של הכלוב, שפוצעים אותן ותולשים להן את הנוצות.

הרצפה בכלובים עשויה סורגי ברזל. יש רווחים ברצפת הכלוב, כדי שהצרכים של התרנגולות ייפלו אל מתחתיו, אבל זה גם גורם להן לפצעים ולדלקות ברגליים. הרצפה גם עשויה באלכסון, כדי שכשתרנגולת מטילה ביצה, היא תתגלגל כלפי מטה אל המתקן שנמצא מחוץ לכלוב, ממנו אוספים את הביצים.

קיימים מעט משקים בארץ הנקראים ׳לולי חופש׳, בהם התרנגולות מגודלות בתנאים מעט פחות גרועים- ללא כלובים, אך עדיין בתוך מבנה סגור ובצפיפות. כמו כן, בלולים אלה עדיין נהוגות שיטות אלימות הנהוגות בלולי הכלובים, כגון חיתוך המקורות של התרנגולות והרג האפרוחים הזכרים.

* למידע מורחב למדריך: HTTP://WWW.ANONYMOUS.ORG.IL/EGGS.HTM

* סרטון להקרנה (הקטע הרלוונטי- מדקה 45:2 ל25:4):

HTTP://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=694DVXPWTYA

*מצורפת תמונה בהמשך

שאלת 200 נק׳:

אפרוחים שחיים בלולים של תעשיית הבשר- האם הם יודעים לזהות את האחים ואת אמא שלהם מבין האפרוחים שסביב?

א. כן, האפרוחים מתקבצים בתוך הלול בקבוצות של אחים ובני דודים, ומשחקים יחד.

ב . האפרוח לא יודע מי האחים שלו, כי הוא מעולם לא הספיק לפגוש אותם.

ג. בהתחלה כן ואז הוא שוכח- הוא בילה איתם בשבועות הראשונים לחיים, אבל בערך שבוע אחרי שהם מועברים ללול הוא כבר מתבלבל ולא זוכר מי זה מי.

תשובה נכונה: ב׳.

כל האפרוחים בתעשיית הביצים נולדים במקומות הנקראים ׳מדגרות׳. האמהות שהטילו את הביצה שממנה יצא האפרוח נמצאות בלול אחר והם לא יפגשו אותם. במקום אמא שתדגור על הביצה, הביצים מתחממות שם בתנור גדול, וכשהאפרוחים בוקעים- במקום אמא שתטפל בהם, מעימיסים אותם על פסי-ייצור יחד עם עוד אלפי אפרוחים אחרים, ומעבירים אותם ללולים. כך שאין להם אפשרות לדעת מי הם האחים שלהם או אמא שלהם והאחים שלהם, כי הם לא פגשו אותם מעולם.

סרטון מומלץ: HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=NHAXEATWKTM

שאלת 300 נק׳:

פרה במצב טבעי יכולה לחיות עד גיל 20. במשקים בהם פרות מגודלות לחלב, מהו אורך החיים הממוצע שלהן?

א. עשרים וחמש שנים. יש טכנולוגיות חדשות וויטימנים שגורמים לפרות לחלות פחות ברפת.
ב. חמש-עשרה עד עשרים שנה. זה הגיל שבו הן כבר לא יכולות להביא יותר חלב, ואז נפטרים מהן.
ג. גיל שש- בשלב זה הן בדרך כלל חולות בגלל תנאי הגידול שלהן וקורסות על הרצפה, ואז נפטרים מהן.

תשובה נכונה: ג׳.

במהלך החיים של הפרות ברפת נותנים להן כל הזמן הורמונים, באמצעות האוכל ובאמצעות זריקות, וזה גורם להן להחזיק המון חלב בעטינים- 40 ליטר ביום, פי חמש מכמה שיש להן בטבע. לא דאגו להתאים את הגוף של הפרה לשינויים, וזה מה שגורם להרבה מהן למחלות, נכויות וכאבים.

העטינים שלהם נהיים כל-כך ענקיים עד שלפעמים הם ״מגרדים״ את הרצפה המזוהמת של הרפת, שגם היא גורמת להן לחלות. הרבה פרות פשוט מתמוטטות מאפיסת כוחות ,וכדי לפנות אותן גוררים אותן על הקרקע כשהן קשורות בשרשרת, או דוחפים אותן על-ידי מלגזה.

* סרטון בנושא (אפשר להסתפק רק בחמש דקות הראשונות):

HTTP://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=JXMWLTL19NM

או: HTTP://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=OC93SFKE-CE

*למידע מורחב: HTTP://WWW.ANONYMOUS.ORG.IL/MILK.HTM

*מצורפת תמונה בהמשך

קטגוריית לבוש

שאלת 100 נק׳:

כמה שועלים ״צריך״ להרוג בשביל לייצר מעיל פרווה אחד?

א. חמישה-עשר שועלים.
ב. בין שבעה לעשרה שועלים, תלוי בגודל המעיל.
ג. לא הורגים אותם- הפרווה נלקחת מהם לאחר מותם הטבעי, בכלובים או בטבע.

התשובה הנכונה: א׳.

יש שתי דרכים מקובלות שבהם הורגים שועלים בתעשיית הפרווה:

*משאירים מלכודות רגל בשטחי המחייה הטבעיים של השועלים, והם נתפסים בהן. השועלים מנסים להיחלץ מהמלכודת, לרוב ללא הצלחה, תוך כדי שהם מותחים את שיריהם, שוברים את עצמותיהם, מתייבשים או קופאים למוות.

*השיטה השנייה- הרג בעזרת שוק חשמלי. כך הורגים את השועלים שמגודלים במכלאות כל חייהם.

העובדות הללו נכונות עבור החיות האחרות בתעשיית הפרוות, בשינוי המספרים: בשביל לייצר מעיל פרווה אחד ״צריך״ להרוג- שמונה גורי כלבי-ים, אחד-עשר חתולים נומרים, 15 בונים, 25 רקונים, 50 חורפני-בר, 150 צ׳ינצ׳ילות או ארבע-מאות אוגרים.

למידע מורחב למדריך: HTTP://WWW.ANONYMOUS.ORG.IL/FUR.HTM

*מצורפת תמונה בהמשך

שאלת 200 נק׳:

מהיכן מגיעות הנוצות הממלאות חלק גדול מן הכריות והשמיכות בישראל?

א. הן מגיעות מהעופות שמגודלים בתעשיות המזון (תרנגולים, אווזים, ברווזים). הנוצות נחתכות מהן לאחר שנשחטו

ב. הנוצות נשרו באופן טבעי מתרנגולות, יענים ואווזים במהלך חייהן בתוך המשק, והמגדלים אספו אותן מהרצפה וארזו אותן.

ג. הנוצות נתלשות מאווזים וברווזים המגודלים לשם כך במיוחד. חצי מהנוצות נתלשות כשהם עוד בחיים.

תשובה נכונה: ג׳.

כשתולשים לאווז או לברווז נוצה- זה כואב כמו שיתלשו לאדם שערות מהראש: יש להם הרבה עצבים במקומות האלה. לכן הם כמובן מנסים לברוח, ולחלק מהם קושרים את הרגליים כדי שלא יוכלו לזוז. משלמים למורטים לפי כמות בעלי החיים שיצליחו למרוט בשעה, מה שגורם להם למרוט במהירות רבה שגורמת נזקים וכאבים לאווזים. אחרי המריטה הם משותקים ולא יכולים לזוז. לכן עדיף לקנות כריות ושמיכות עם נוצות מלאכותיות, שלא נתלשו מאף חיה.

למידע מורחב למדריך: HTTP://WWW.ANONYMOUS.ORG.IL/NOTSOT.HTM

*מצורפת תמונה בהמשך

שאלת 300 נק׳:

בתעשיית הצמר (לסוודרים וכדומה), מתי גוזזים לכבשים את הצמר?

א. בשיא הקיץ - כשממילא חם להן

ב. לקראת סוף החורף- כשעדיין קריר, לפני שהאביב יגיע והצמר יתחיל לנשור.

ג. לרוב הכבשים הצמר נושר לבד. גוזזים רק לכבשים הצעירות, שעדיין לא משירות את הצמר בעצמן. ועושים את זה בתחילת הקיץ.

התשובה הנכונה: ב׳.

בסוף החורף עדיין קריר, והכבשים עדיין צריכות את הצמר שלהן שיחמם אותן, אבל המגדלים גוזזים להן אותו כבר אז, לפני שיגיע האביב והן ״יאבדו״ את הצמר שינשור מעצמו ויתפזר ברוח. כך לכבשים נותרות ממש עירומות, בזמן שיש עדיין ימים קרים.

למידע מורחב למדריך: HTTP://ANONYMOUS.ORG.IL/ART256.HTML

*מצורפת תמונה בהמשך

תמונות:

הלכידה באי מאוריציוס (ליד אפריקה)

באמצע הג'ונגל, משאירים בננות בתוך כלוב פתוח, נותנים לקוף להיכנס ואז סוגרים את הכלוב.

למעלה: "מבחן דרייז" לארנבונים כחלק מבדיקה של שמפו.

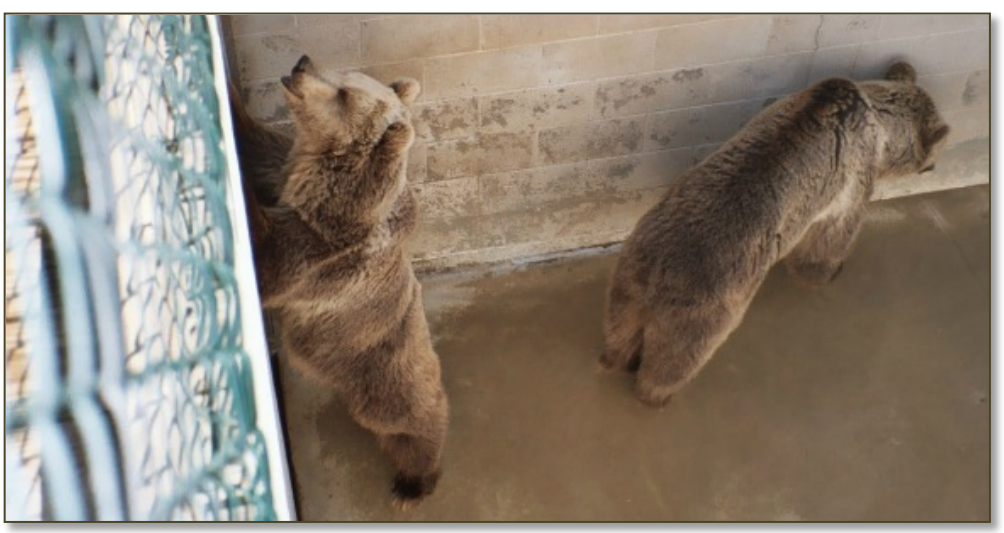
למטה: סמל הארנב ומוצרים שמסומנים בו.

תוכי מעופף בטבע לעומת תוכי בכלוב

"תסמונת גן החיות" בקרב דובים – אפילו כשהם מוחזקים בזוגות.

כלובי התרנגולות בתעשיית הביצים, "כלובי סוללה".

פרות בתעשיית החלב- העטינים הענקיים והקריסה שבאה בעקבותיהם

שועל בתעשיית הפרווה

ברווזים לאחר מריטת הנוצות שלהם, בתעשיית הנוצות לכריות ולשמיכות.

כבשה בתעשיית הצמר, שגזזו את הצמר שלה מוקדם, לפני סוף החורף, כמקובל בתעשייה זו.

"משפט ציבורי" והסברה- לעזור לבעלי החיים!

פעולה מספר 5

קהל היעד: כיתות ו'-ח'

מטרת הפעולה:
לפעולה הזו יש שתי מטרות עוקבות: קודם כל, אחרי שלמדנו מה עובר על בעלי החיים במקומות השונים שפוגעים בהם, הגיע הזמן לברר קצת ביניינו **מה אנחנו חושבים על כל זה.**
"משפט" שהתלמידים יערכו בנושא גני חיות, יעזור להם לחשוב קצת על מה זה אומר "זכויות בעלי חיים", ולהתמודד עם טיעונים של אנשים שחושבים אחרת.
המטרה השנייה של הפעולה היא להבין ולחשוב איך אפשר לעזור לבעלי החיים- החניכים ילמדו מה בני נוער ואנשים אמיצים עשו בשנים האחרונות כדי לעזור לחיות, וגם יתנסו קצת בעצמם בפעילות למען בעלי חיים!

עזרים:
- משחק לוח בנושא פעילות נוער (דוגמא בנספח 6.1)
- כרטיסי שאלות (נספח 6.2) ומשימות (נספח 6.3) למשחק הלוח
-כרטיסיות עם סוגי פעילות למען בע"ח למשחק הלוח (נספח 6.4)
- כרטיסי טיעונים בנושא גני חיות (נספח 6.5)
-כרטיסי מידע על פגיעה בבע"ח לקבוצות ליצירת ה"פרסומות" (נספח 6.6)
- פלקטים וחומרי יצירה
- מצלמות/פלאפונים עם מצלמה

תקציר:
א. משפט – גני חיות (25 דק')
ב. משחק לוח- הגיבורים של בעלי החיים (20-30 דק')
ג. יצירה בקבוצות- פרסומות נגד פגיעות (20-30 דק')

מהלך הפעולה:

א. משפט - גני חיות (25 דק'):
עורכים "משפט" בו כל החניכים יצטרכו להחליט, כחבר מושבעים, האם גני חיות מהווים התעללות בבעלי חיים, והאם זה בסדר לבקר בהם או לא.
כל זוג חניכים אומר בתורו טיעון בעד גני חיות וטיעון נגד (טיעון אחד לכל אחד מהשניים).
ניתן לחשוב על טיעונים מהראש, אך מומלץ להיעזר בכרטיסיות (נספח 6.5). אחרי כל זוג טיעונים, כל החניכים יצביעו איזה טיעון לדעתם צודק יותר.
בסוף, לאחר שמצביעים על כל הטיעונים, עורכים דיון קצר ובסופו הצבעה: האם אנחנו בעד או נגד גני חיות? לא חייבים להגיע להחלטה קבוצתית.

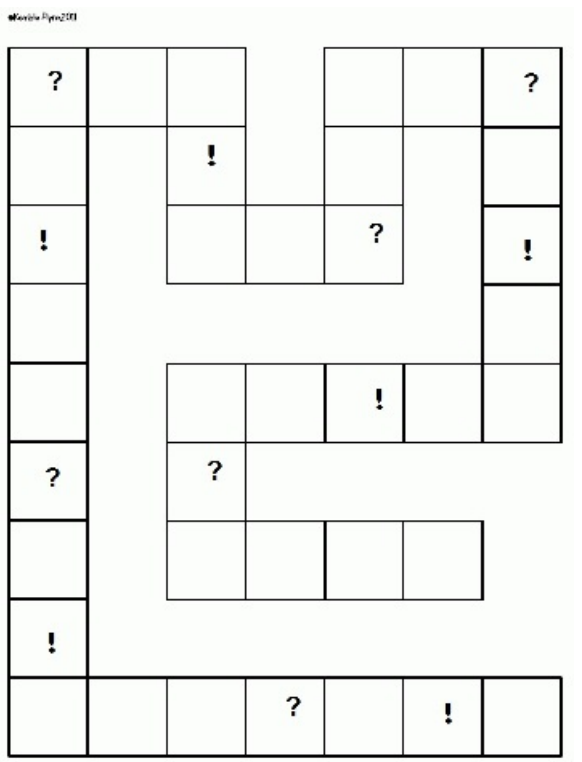
ב. משחק לוח – הגיבורים של בעלי החיים (20-30 דק'):
פורסים על הרצפה משחק לוח קבוצתי גדול (דוגמא בנספח 6.1). מחלקים את הקבוצה לשתיים, כשכל קבוצה מקבלת "חייל" שאיתו זזים על הלוח, כשהמטרה היא לסיים ראשונים את הלוח. כל קבוצה בתורה זורקת את הקוביה, ומתקדמת לפי מספר הצעדים שיצא. אם עוצרים על סימן שאלה- לוקחים כרטיסיית שאלה (נספח 6.2) ואם עוצרים על סימן קריאה- לוקחים כרטיסיית "משימה" (נספח 6.3).
השאלות מספרות על מצבים שבהם אנשים ובני נוער הצליחו לעזור לבעלי חיים, והילדים צריכים לענות כיצד הם הצליחו לעשות זאת. ליד המשחק יש להניח באופן גלוי כרטיסיות שעליהן כתובות שיטות פעילות ("הפגנות", "פייסבוק" ועוד- נספח 6.4)- הכרטיסיות אמורות לעזור לחניכים לחשוב באילו דרכים הצליחו האנשים בשאלה לעזור לבעלי החיים, והם צריכים לבחור מתוכם את הדרכים שהשתמשו בהן. אצל המדריך כתובות התשובות הנכונות- ואם הילדים הצליחו להזכיר בתשובה שלהם לפחות שתי כרטיסיות נכונות מתוך אלה שכתובות- הם זוכים להתקדם שני צעדים קדימה על הלוח.
המשימות מתארות לחניכים סיטואציות שהם עשויים להכנס אליהם, שבהם הם יכולים לעזור לבעלי חיים, או להמנע מפגיעה בהם- והחניכים צריכים לחשוב איך כדאי להתמודד עם כל מצב כזה. כאן התשובות פתוחות יותר, אבל אצל המדריך רשומות הצעות לתשובות, ולאחר התשובות של הילדים כדאי להשלים ולומר את העצות שכתובות שם. בכל אופן, אם נראה שהקבוצה חשבה ברצינות על פתרון לסיטואציה, אפשר לתת להם להתקדם שני צעדים.

ג. יצירה בקבוצות- פרסומות נגד פגיעות (20-30 דק'):
החניכים יחולקו למספר קבוצות. כל קבוצה תקבל מידע קצר על פגיעה בבעלי חיים (נספח 6.6), ותצטרך לכתוב סיסמאות נגד אותה פגיעה, ואז תכין על גבי ניירות עיתון/בריסטולים כרזת פרסומת נגדה, שתכלול סיסמאות וציורים.
* צילום עוברי אורח עם הכרזות -(אם אין זמן, ניתן גם לדחות את משימת הצילום לפעולה הבאה): בזמן קצוב, כל קבוצה תצטרך לשכנע כמה שיותר אנשים בשבט/ברחוב להצטלם עם הכרזה שלה.
אפשרויות אחרות:
*להכין בנוסף או במקום, "פרסומות" מצולמות (בסמארטפון או מצלמה) ואז להראות אותן לאנשים בשבט/ברחוב.
* להמציא שיר/ג'ינגל בנושא ולשיר אותו ברחבי השבט/הרחוב.
לאחר הפעולה ניתן לתלות את הכרזות בשבט.

נספחים לפעולה מס' 5:

נספח 5.1
משחק לוח על פעילות בני נוער למען בעלי חיים

זוהי דוגמא לפלקט המשחק:
(מומלץ להוסיף עוד סימני שאלה וקריאה לאורך הלוח.)

נספח 5.2

משחק הלוח – שאלות ותשובות

השאלות כתובות ככרטיסיה מוכנה לצילום וגזירה, התשובות מופיעות מתחת לכרטיסייה.

ב-2002 בחור בן 18 מקיבוץ גת בדרום, גילה שברפת של הקיבוץ שלו חותכים לעגלות (הפרות הקטנות) את הקרניים, עם קאטר וללא שום הרדמה. תוך כמה ימים הוא הצליח לגרום לא רק להם, אלא לכל הרפתות בארץ להפסיק עם הנוהג הזה. איך הוא הצליח?

תשובה: הוא התקשר לעמותת אנונימוס לזכויות בע"ח, שם סיפרו לו שמדובר במשהו שעושים בכל רפת, כי הם יודעים שבתנאים צפופים כמו ברפת, הפרות יתקפו אחת את השנייה כל הזמן. הם אמרו לו שיצלם את זה וישלח להם -- > בירר מתי זה יקרה בפעם הבאה, וכשהגיע התאריך, לקח אתו עוד חבר ויחד הם צילמו בוידאו את חיתוך הקרניים ושלחו אותו לאנונימוס --> אנונימוס העבירו אותם לתכנית "כלבוטק" עם רפי גינת בערוץ 2 -> התכנית שודרה ועוררה זעזוע בציבור -> תוך שבוע ארגנו ישיבה מיוחדת בכנסת, שבעקבותיה הוציאו תקנות שאוסרות על חיתוך קרניים לבעלי חיים ללא הרדמה.

* תוספת אפשרית: כיום מקובל למרוח לעגלות משחה מיוחדת על האזור בקרניים שלהם שבו אמורות לצמוח הקרניים, כדי שהן לא יצמחו. המשחה הזו שורפת ולא נעימה בכלל- אבל זה בכל זאת פחות גרוע ממה שנהגו לעשות קודם.

(הכרטיסיות הנכונות: צילום עדויות, פנייה לתקשורת, שיחות עם מקבלי החלטות).

הערה – אם החניכים אומרים 'פייסבוק', להזכיר שפייסבוק נכנס לשימוש רק בשנת 2006 (הסיפור מ2002).

בתיכון אליאנס בתל אביב, תלמידה בשם איילת הקימה קבוצה, שארגנה יחד יום זכויות בעלי חיים בבית הספר, והקימה תערוכה קבועה על הקירות.
אבל זה לא נגמר בזה: יום אחד הם שמעו שבטיול השנתי של השכבה שלהן מתוכננת רכיבה על גמלים. הם לא רצו שפעילות כיפית כמו טיול, שהן מחכות לו כל השנה, תבוא על חשבון בעלי חיים, שמנוצלים בתנאים קשים. הגמלים נאלצים לעבוד שעות ארוכות בחום בלי לנוח, ולפעמים גם מרביצים להם. תוך שבוע הם הצליחו לבטל את הרכיבה. איך הם עשו זאת?

תשובה: הם החתימו את רוב תלמידי השכבה על עצומה, שקוראת להחליף את הרכיבה בפעילות אחרת, והגישו אותה למנהלת. בעקבות זה, רכזת השכבה עברה בכל הכיתות ועשתה סקר בין התלמידים, ושאלה אם הם מעדיפים רכיבה על גמלים או סנפלינג. כשהבינה שהרוב מעדיפים סנפלינג – בית הספר החליט לבטל את הרכיבה. אחר-כך איילת אספה מהאינטרנט כתובות של עיתונים ושלחה לכולם הודעה על ההחלטה של בית הספר. הרבה עיתונים גם כתבו על זה והפיצו את המסר וההשראה גם לתלמידים ומורים בבתי ספר אחרים).
(כרטיסיות : פעילות בבית הספר, פנייה לתקשורת, עצומות, שיחות עם "מקבלי ההחלטות")

בשנות התשעים היה נהוג, במסגרת שיעור ביולוגיה, לערוך ניתוחים בבעלי חיים כמו צפרדעים ועכברים, בעודם בחיים, ניסויים שלרוב נגמרו במוות של בעל החיים.
תלמידים מבתי ספר שונים הצליחו לעצור את הניסויים האלה בבתי הספר שלהם, ובכלל.
איך הם עשו זאת?

תשובה: תלמידים מבתי ספר שונים התארגנו יחד בכל בית ספר, יצרו קשר עם ארגונים להגנת בע"ח וקיבלו מידע על שיטות ללימוד החומר ללא הניתוחים, ואז פעלו בדרכים שונות: תלמידים מבית ספר בהוד השרון לדוגמא, נפגשו עם המנהל ושכנעו אותו לבטל את הניסוי הקרוב. בבתי ספר אחרים תלמידים ארגנו הפגנות מחוץ לבית הספר שבו ההנהלה היה עקשנית במיוחד- ההפגנות התפרסמו בעיתון המקומי ולבסוף בתי הספר שינו את דעתם. ילדים אחרים אפילו איימו בשביתה אם הניתוחים לא יבוטלו- וניצחו. במקרה אחר, הצליחו ילדים להציל עכבר מעבדה שהתכוונו לעשות עליו ניתוח, ונתנו לו בית בו הוא זכה לחיים טובים.
ארגונים למען בע"ח אספו את כל הסיפורים האלה ופרסמו אותם, וגם הפיצו עצומה לאיסור על ניסויים בבעלי חיים בבתי ספר. בסופו של דבר, אחרי שהצטברו תלונות של הרבה תלמידים, משרד החינוך כינס ישיבה מיוחדת ואסר על עריכת ניסויים בבעלי חיים בבתי ספר.
(כרטיסיות: פעילות בבית הספר, שיחות עם "מקבלי ההחלטות", הפגנות, החתמת עצומות, פנייה לתקשורת, הצעת אלטרנטיבות).

בתעשיית כבד האווז נהוג להכניס לאווזים את האוכל בכוח לגרון, באמצעות צינורות מתכת, כדי לגרום להם לאכול הרבה ולאחר תקופה קצרה להגדיל להם את הכבד פי עשר. האווזים נעשים מאד חולים כתוצאה מזה, ולכן הרבה מדינות אסרו על התעשייה הזאת אבל בישראל עד לפני כמה שנים היו מפטמים באכזריות כל שנה קרוב למיליון אווזים. פעילים בישראל הצליחו לגרום לתעשייה הזו להיסגר - איך הם עשו את זה?

תשובה: פעילים - שחלק גדול מהם היו בני נוער- ארגנו משמרות מחאה בכל רחבי הארץ, שבהם החתימו על עצומות, חלקו פלאיירים, וקראו לציבור לא לאכול כבד אווז. הרבה אנשים השתכנעו ואכן תעשיית הכבד ראתה ירידות של עשרות אחוזים במכירות בכל שנה. המאבק הגיע גם לכנסת, ויעל, תלמידה בת 17 מתיכון דתי בתל אביב, אספה כמה חברות ויחד הם החתימו מאה תלמידים מבית הספר על עצומה נגד הפיטום ושלחו אותה לחברי הכנסת בועדה שאמורה להחליט על זה. בסופו של דבר, הועדה הקשיבה לדעות של הציבור ואסרה על הפיטום, ואכן אין היום פיטום אווזים בישראל.
(כרטיסיות: חרם צרכנים, פעילות בבית הספר, הפגנות, כתיבת מכתבים, הסברה ברחוב)

רוב האנשים לא אוהבים שמסתובב להם עכבר בבית, ובדרך כלל מנסים ללכוד אותו. קיימות כמה סוגי מלכודות, אבל יש "מלכודות דבק", שהן אכזריות במיוחד: הן בעצם משטח דביק שעליו מונח אוכל, שמשמש כפתיון. בעלי חיים כמו ציפורים, חתולים ועכברים דורכים עליו, נדבקים, וגוססים במשך שעות ארוכות, בלי שהם יכולים לזוז. קבוצת אנשים הצליחה לשכנע הרבה מאד רשתות גדולות של חנויות לא למכור את המלכודות האלה.
איך הם עשו את זה?

תשובה: קבוצת אנשים צעירים החליטה להקים דף פייסבוק נגד המכירה של המלכודות האלה. הם ידעו שזה קל מאד להשיג מלכודות שבעלי החיים רק נלכדים בתוכן, וניתן לשחרר אותם אחר כך בחוץ בלי לפגוע בהם. החברים בקבוצה החליטו לפנות לחנויות שמוכרות את המלכודות האכזריות הללו: הם קראו לאלפי החברים בדף לפרסם הודעות בעמוד הפייסבוק של החנויות האלה- ולדרוש מהם להפסיק למכור אותן, אחרת הם לא יקנו אצלם יותר. עד עכשיו הם הצליחו לשכנע את רוב הרשתות הגדולות- וזה כולל בין השאר, את רמי לוי, אייס והום סנטר, שהפסיקו למכור את המלכודות.
(כרטיסיות: פייסבוק, חרם צרכנים, הצעת אלטרנטיבות, כתיבת מכתבים)

יש בני נוער, מהרבה יישובים ברחבי הארץ, שפעילים באופן קבוע, ממש כל שבוע, למען זכויות בעלי חיים - מה הם עושים?

תשובה: הם מגיעים לדוכני הסברה שמפעילות עמותות שונות (כגון אנונימוס, שב"י, תנו לחיות לחיות, ויגן-פרנדלי ואחרות) ברחבי הארץ, שם הם משוחחים עם העוברים והשבים, מחלקים פליירים ומחתימים על עצומות.
יש בני נוער שמקבלים מארגונים שונים מעטפות בדואר, עם פליירים ומדבקות נגד התעללות בבעלי חיים- ומחלקים אותם לחברים ומדביקים על לוחות מודעות.
יש בני נוער שמפיצים מידע בפייסבוק נגד התעללות בבעלי חיים, למשל דרך דף הפייסבוק של אנונימוס. בלחיצה אחת של "לייק" או "share"- גם כל החברים שלהם נחשפים לסרטונים, תמונות וכתבות שחושפות את מצבם של בעלי החיים , וכיצד אפשר לעזור להם.
(כרטיסיות: פעילות בבית הספר, הצעת אלטרנטיבות, פייסבוק, הסברה ברחוב)

מה כל אחד יכול לעשות כדי לא לפגוע בבעלי חיים, גם בלי להיות פעיל?

תשובות (בסדר חשיבות עולה):

* לא לצרוך מוצרי קוסמטיקה שנוסו על בעלי חיים, כמו שמפו משחת שיניים וכדומה
* לא לקנות כבד אווז
* לא לקנות ביצים מתרנגולות שחיו בכלוב.
* לא ללכת למופעי בידור כגון קרקסים וקוסמים שמנצלים בהם בעלי חיים
* לאכול כמה שפחות בשר, ביצים וחלב- למשל לעשות "שני צמחוני" (יוזמה של מיקי חיימוביץ' מהחדשות בטלוויזיה)

הדבר שהכי יכול לעזור לבעלי החיים הוא אם נעבור לטבעונות: כלומר נאכל רק מהצומח, ונפסיק לחלוטין לצרוך את המוצרים המיוצרים בתעשיות השונות שפוגעות בהן- בשר (כולל עוף ודגים), ביצים, חלב, עור וצמר. אם עושים זאת- חשוב לעשות זאת באופן חכם – ניתן למצוא המון מידע בנושא באתר אנונימוס.

(כרטיסיה נכונה- חרם צרכנים)

אתה הולך ברחוב ורואה כלב משוטט, בלי שיש עליו קולר עם מספר טלפון. ספר לפחות שלושה דברים שאפשר לעשות.

תשובות אפשריות:

*לקחת אותו לוטרינר, שיבדוק אם יש לו שבב שמאפשר לזהות מי הבעלים שלו.
*לקחת אותו הביתה ולתלות בשכונה מודעות שמצאת כלב - וגם להתקשר לכלביה העירונית (כדי שאם הבעלים המקוריים יחפשו אותו שם, יפנו אותו אליכם).
*לקחת אותו הביתה ולשאול את ההורים אם אפשר לאמץ אותו, ואם כן- לאמץ.
* לקחת אותו הביתה ולצלם אותו - ואז לפרסם מודעת אימוץ בפייסבוק ובאתרים כמו 'יד 2'.
* לתת לכלב בית זמני ("אומנה") עד שתמצאו לו בית דרך עמותות ש"ישדכו" לכלב שלכם מאמצים (למשל דרך ימי אימוץ של עמותת אס.או.אס)
*במקרה הכי גרוע- לקחת את הכלב לעמותה שמחזיקה כלביה (כדאי להתייעץ עם ארגונים כמו "תנו לחיות לחיות" לפני -כדי שיוכלו להזהיר אתכם מפני כלביות שממיתות כלבים שלא מוצאים להם בית - כרגע ידוע שזו המדיניות של "צער בעלי חיים תל אביב").
* מה לא לעשות: לא להתקשר למוקד של העירייה- הכלב יוכנס למכלאה העירונית, שם לפעמים הורגים את הכלבים שאף אחד לא מאמץ.

בדרך חזרה הביתה ממסיבה של חברים ביום שישי, ראית חבורת נערים מתעללת בחתול רחוב, מה אתה עושה? תן כמה אפשרויות.

תשובות אפשריות:

*אם אתה מרגיש מספיק בטוח, אפשר לדבר אתם בעצמך, או פשוט לקחת מהם את החתול
* להתקשר להורים/לפנות למבוגרים בסביבה ולבקש מהם לבוא ולקחת מהילדים את החתול, ולגרום להם להפסיק.
* להתרחק משם ולהתקשר למשטרה, ולדרוש שיגיע שוטר בדחיפות. אחר-כך להתקשר ולוודא שהם אכן באו והפסיקו את ההתעללות.

שמעת שבתעשיית הביצים מגדלים תרנגולות בכלובים מאד קטנים, שגורמים להם לסבל רב. זה מפריע לך. אתה חוזר הביתה, פותח את המקרר ורואה שיש בו תבנית ביצים, מה אתה עושה?

תשובות אפשריות:

*להיכנס לאינטרנט ולחפש "מתכונים טבעוניים", "חביתת קמח חומוס", "מקושקשת טופו" ו"עוגות טבעוניות".
* לספר להורים על השיטה שבה מגדלים את התרנגולות (או יותר טוב- להציע להם להתסכל בעצמם באינטרנט, או להסתכל יחד אתם)
* להראות להורים את המתכונים שמצאת למאכלים טעימים ללא ביצים, ולהציע להם להחליף מדי פעם את החביתה במאכל אחר, או בפעם הבאה שמכינים עוגה- להשתמש במתכון ללא ביצים.
*אם ההורים אומרים שהם בכל אופן ימשיכו לקנות ביצים, אפשר לבקש מהם לפחות לא לקנות ביצים מכלובים (ניתן למצוא כמעט בכל סופר גם "ביצי חופש", שהוטלו על ידי תרנגולות שלא גדלו בכלובים, אלא במבנים גדולים ללא הפרדה ביניהן. חשוב לדעת שגם בלולים האלה התרנגולות חיות בצפיפות, וגם בהם נוהגים בהן באלימות. בכל אופן, הן סובלות שם פחות מאשר בכלובים הרגילים)

היום יש יום חופש, וההורים מציעים ללכת לעשות משהו כיפי. אתה אוהב לראות חיות, ובמיוחד חיות בר- אבל שמעת שגני חיות הם לא כיף גדול לבעלי החיים שחיים בתוכם... מה תציע להם לעשות? חשוב על אפשרות אחת לפחות.

תשובות אפשריות:

*ביום נעים אפשר לנסוע לטייל בשמורות טבע, שבהן אפשר לראות בעלי חיים כמו יעלים, צבאים, לוטרות, סרטנים, נשרים, ארנבות, שפני סלע...(ובשעות מסויימות, אם נהיה בשקט- גם חזירי בר, שועלים, דורבנים ואחרים)
* ביום חורפי אפשר לחפש באינטרנט, בטלוויזיה או בDVD סרטים שמתעדים חיות בר, להכין פופקורן ולצפות יחד (למשל הסרטים "עולם מופלא", "ציפורים נודדות" והמוני סרטים ותכניות אחרות של ה-BBC ושל הנשיונל ג'יאוגרפיק)

אתה חוזר הביתה מפעולה בתנועה, אחרי ששמעת שחלק ממוצרי הנקיון מיוצרים על ידי חברות שבודקות אותם על בעלי חיים בשיטות אכזריות. אתה נכנס לאמבטיה, ומחליט להסתכל על הסבון לחפש את "סמל הארנב", שמעיד שהמוצר לא נוסה על בעלי חיים. אתה לא מוצא את הסמל. מה אתה עושה?

תשובות אפשריות:

*להיכנס לאפליקציה או לאתר האינטרנט "בוחרים יופי" ולבדוק שם אם המוצר נוסה על בעלי חיים

* אם הוא לא נמצא שם, להסתכל איזלו חברות לא עושות ניסויים על בעלי חיים- ניתן לראות רשימה כזו בדף הפייסבוק "לא קונה בלי ארנב".

* בפעם הבאה שההורים הולכים לסופר, או כשהסבון הולך להגמר, להצטרף אליהם לקניות. ולבקש לקנות סבון אחר מהרשימה של החברות שלא מבצעות ניסויים.

* לספר להורים על הניסויים, ואולי הם ישתכנעו בעצמם להקפיד לקנות מוצרים אחרים מעתה והלאה.

<u>נספח 5.4</u>

<u>משחק הלוח – כרטיסיות עם סוגי פעילויות</u>

לחתוך כל כרטיסיה בנפרד ולשים אותן אחת ליד השנייה, בצמוד למשחק הלוח.

(ממשיך גם בעמוד הבא)

פניה לתקשורת	הצעת אלטרנטיבות (תחליפים)
פעילות בבית הספר	לדבר עם הרשויות ו"מקבלי ההחלטות"
כתיבת מכתבים	צילום עדויות

הסברה ברחוב	הפגנות
לדבר ישירות עם המתעללים	פייסבוק
חרם צרכנים	אחר

נספח 5.5

"משפט" – טיעונים בעד ונגד גני חיות (בצמדים)

לגזור כל טיעון בנפרד ולתת כל צמד טיעונים לזוג, להקראה מול כל הקבוצה:

(הטבלה ממשיכה גם בעמוד הבא)

בעד: יש בעלי חיים, כמו אריות ופילים, שהמקום היחיד בארץ בו אפשר לראות אותם הוא בגן החיות- אז אם לא יהיו גני חיות, איך נראה אותם?
נגד: אריות והמון בעלי חיים אחרים נעלמו מישראל בגלל שבני אדם צדו אותם, עד שהכחידו אותם לגמרי מכל האזור. אם חשוב לנו לראות חיות כמו אריות ופילים- אפשר לראות אותם בסרטי טבע, אבל בטוח שאין סיבה "להענישׁ" אף בעל חיים ולכלוא אותו בגלל משהו רע שבני אדם עשו.
בעד: בעלי חיים נולדו בשביל שנשתמש בהם לצרכים שלנו, לכן מותר לנו לכלוא אותם בשביל רווח כלכלי והנאה.
נגד: לבעלי חיים יש זכות בסיסית לחיות בחופש, ולספק את הצרכים שלהם שכוללים גם ריצה, חיפוש אחרי אוכל, וחיים בלהקה- דברים שלרוב אי אפשר לעשות בכלוב.
בעד: יש בעלי חיים שזוכים לתנאים טובים בגני חיות- לדוגמא, בספארי ברמת גן לג'ירפות וליענים יש אזור ממש גדול להסתובב בו, ומי שרוצה לראות אותן צריך לנסוע בג'יפ סגור שנוסע לאט ביניהם.
נגד: גם אם יש חיות שזוכות לשטחים נרחבים יותר, בכל גן חיות יש המון בעלי שחיים בכלובים קטנים, בגודל של לא יותר מכמה עשרות מטרים במקרה הטוב - למשל קופים ומכרסמים שונים. כשאנחנו משלמים לגן החיות כרטיס כניסה, הכסף שלנו הולך גם בשביל לממן את הכליאה של בעלי החיים הלאה.

בעד: בעלי החיים שבגני חיות נולדים בשבי, ולכן הם לא יודעים שיכלו לזכות בתנאים טובים יותר בטבע, ומה שאתה לא יודע- לא יכול להפריע לך.
נגד: אם מישהו היה כולא ילד כל החיים בתוך כיתה של בית ספר, בלי חלונות, והילד לא היה יודע ששאר הילדים שיכולים להסתובב בחצר וגם ללכת הביתה ולהסתובב ברחוב, זה היה בסדר? נראה לי שכולנו נסכים שלא.
בעד: בעלי חיים בגני חיות מקבלים אוכל, שתייה, טיפול רפואי אם הם חולים- אלה תנאים הרבה יותר טובים מאשר בטבע!
נגד: מה שמעסיק בעלי חיים בטבע חלק גדול מהיום הוא החיפוש אחר האוכל . בגלל זה בתנאים של שבי, כשבני אדם מכניסים להם את האוכל, אין להם מה לעשות והרבה מהם מפתחים מחלות נפש (וטרינרים קוראים לזה "תסמונת גן החיות") שנגרמות כתוצאה מהשעמום- מסתובבים מצד לצד, עושים תנועות מוזרות, ולפעמים גם נהיים אלימים.
בעד: גני חיות גורמים לילדים להכיר בעלי חיים, ואם ילדים לא יכירו בעלי חיים הם לא ידעו שצריך לשמור עליהם.
נגד: לפני כל דבר אחר, "גני חיות" מלמדים אותנו מגיל צעיר שזה בסדר לכלוא בעלי חיים למשך חיים שלמים, בשביל לגרוף רווחים, ובשביל לספק את ההנאה של בני אדם שבאים לביקור של כמה שעות פעם בכמה שנים. כלומר, אפשר לפגוע בחלש מאתנו בשביל כל צורך שלנו, גם אם הוא שולי.
בעד: גני חיות עוזרים להציל מינים מסכנת הכחדה- למשל, הפילים נמצאים בסכנת הכחדה בטבע, כי צדים אותם כל הזמן, וכשהם נמצאים בגן חיות אפשר לגרום להם להתרבות ולהביא לעולם פילים חדשים- וככה אנחנו דואגים שתמיד יהיו מהם עוד.
נגד: גני חיות קיימים קודם כל לייצר רווחים לבעלים שלהם. זה חשוב מאד להגן על מינים של בעלי חיים מהכחדה, ולכן חשוב שהמדינה תקים כמה שיותר שמורות טבע שבהן אסור לצוד בעלי חיים או לבנות על שטחי המחייה שלהם. אין סיבה לכלוא אותם בשביל זה.
בעד: אנחנו לא צריכים לדאוג לצרות של בעלי חיים, כל עוד יש המון צרות של בני אדם.
נגד: מאד חשוב לטפל בבעיות של בני אדם, אבל אין שום סיבה שבמקביל נתעלל בבעלי חיים. אם נמשיך לשלול מבעלי החיים את החופש שלהם בגני חיות, זה יעזור איכשהו לפתור בעיות של בני אדם?
בעד: אין מה לעשות עם בעלי החיים שנמצאים עכשיו בגני חיות. אחרי הרבה שנים בשבי, הם כבר לא יכולים להסתדר בעצמם בטבע. אם נסגור את גני החיות, לאן הם ילכו?
נגד: אף אחד לא יסגור את כל גני החיות ביום אחד. אבל אם אנשים יפסיקו ללכת אליהם, המנהלים יפסיקו להביא חיות חדשות, ולאט לאט יישארו פחות ופחות בעלי חיים שכלואים בהם. כשגן חיות כלשהו יחליט להסגר, אפשר להכניס בעלי חיים לתהליך שנקרא "איקלום"- שבו פקחים של רשות שמורות הטבע מחזיקים את בעלי החיים בשטחים מגודרים ליד שמורות טבע, ומרגילים אותם לאט לאט להסתובב בהן חופשי.

יש חברות שבודקות את המוצרים שלהם בדרכים אכזריות על בעלי חיים. למשל, יש חברות שכדי לבדוק את השמפו שלהן, ולראות אם הוא בטוח לשימוש בשביל בני אדם, הן בודקות אותו על ארנבים באופן הבא: חוקרים מטעם החברה מכניסים את הארנבים למעבדה, כולאים אותם במתקן שבו הם לא יכולים להזיז את הראש, פותחים להם את העיניים בכוח ומטפטפים להם פנימה את השמפו, ואז סוגרים להם את העיניים. הם מחכים לראות תוך כמה זמן ייקח להם להתעוור. בעקבות מחאה ציבורית וחרם צרכנים, הרבה חברות הפסיקו לעשות ניסויים כאלה ומדפיסות את "סמל הארנב" על האריזה. חישבו על דרך יצירתית לשכנע אנשים לא לקנות מוצרי טיפוח (משחות שיניים, שמפו, סבון, דאורדורנט וכו') שנוסו על בעלי חיים!

בתעשיית כבד האווז נהוג להכניס לאווזים את האוכל בכוח לגרון, באמצעות צינוורת מתכת, כדי לגרום להם לאכול הרבה ולאחר תקופה קצרה להגדיל להם את הכבד פי עשר. האווזים נעשים מאד חולים כתוצאה מזה, ולכן הרבה מדינות אסרו על התעשייה הזאת. גם בישראל אסור לפטם אווזים, אבל עדיין מוכרים כבד אווז במסעדות - שמגיע מאווזים שעברו את אותה התעללות בחו"ל. חישבו על דרך מקורית לשכנע את הציבור לא לקנות כבד אווז!

רוב המסעדות מגישות בשר של בעלי חיים – תרנגולים, פרות, כבשים ודגים- שסבלו מאד בתנאי הגידול שלהם. הרבה אנשים החליטו להפסיק לאכול בשר, או לאכול פחות ממנו, אחרי ששמעו כיצד מגדלים את בעלי החיים. למשל, יש אנשים שהצטרפו ליוזמה שנקראת "שני צמחוני", והחליטו יום אחד בשבוע לא לאכול בעלי חיים. כחלק מהיוזמה גם מסעדות רבות הוסיפו לתפריט מנות ללא מוצרים מן החי, ויום אחד בשבוע הן לא מגישות בשר. חישבו על דרך לגרום לאנשים או למסעדות ובתי עסק בסביבתם להצטרף ל"שני צמחוני", ולהפחית את התמיכה שלהם בתעשיות שמתעללות בבעלי חיים.

"חפש את המטמון"
בעלי חיים בעיר שלנו

פעולה מספר 6

קהל היעד: כיתות ה'-ח'

מטרת הפעולה:
זוהי פעולה שהיא לכל אורכה משחק משימות ביישוב, שבאמצעותו החניכים ילמדו איך ניתן ליישם את כל מה שנלמד ולעזור לבעלי חיים בפועל, בתוך ישוב המגורים.
החניכים יחפשו וילמדו לראות פגיעות מקומיות בבעלי חיים, יכירו מקרוב מוצרים שפוגעים בבעלי חיים וכאלו שלא פוגעים, ויתנסו בפעילות למען בעלי חיים.

עזרים:
- כרטיסיות משימה (נספח 6.1)
- מצלמות/סמארטפונים
- כרזת פרסומת נגד פגיעה בחיות שהוכנה בפעולה קודמת (אם לא הוכן אפשר לוותר על עזר זה.)
- עצומה נגד פגיעה בבעלי חיים (נספח 6.2) - ניתן לבקש מעמותת אנונימוס עצומה אקטואלית, בטל'-03-6204878.

הנחיות מקדימות למדריך:
לפני הפעולה עליך לעשות סיור מקדים ולמצוא מרכז מסחרי או קניון שיש בו: חנויות בגדים; סופרמרקט או מכולת; חנות חיות או חנות שיש בה חיות בכלוב כ"קישוט"; מסעדות או בתי קפה. בדוק אם ניתן למלא את כל המשימות שבכרטיסיות, ואם יש משימות שלא ניתן למלא (למשל אם אין בסביבה חנות שמוכרת בעלי חיים), הוצא כרטיסיות אלה מהמשחק.
מתחלקים לשתי קבוצות - במהלך הפעולה תתקיים תחרות משימות במרכז מסחרי או קניון. הקבוצה שמסיימת את כל המשימות ראשונה חוזרת לקן. המדריך עובר על כל המשימות שביצעו ואם ביצעו הכל היטב, הם המנצחים.

מהלך המשחק - שתי אפשרויות, לבחירת המדריך/הקן:
<u>אפשרות ראשונה</u>: כל קבוצה מקבלת את כל כרטיסי המשימות מהתחלה. היא יכולה להחליט באיזה סדר לבצע את המשימות אבל צריכה לבצע את כולן, ואז לחזור לקן. באפשרות זאת צריך לדאוג למצלמת סטילס אחת לכל קבוצה.
<u>אפשרות שנייה</u>: כל קבוצה מקבלת בהתחלה רק כרטיסיה עם משימה ראשונה, כרזת פרסומת נגד פגיעה בבעלי חיים שהוכנה בפעולה קודמת, ודף עצומה (נספח 6.2). הקבוצה צריכה לצלם את המשימה (הפירוט מה לצלם - בכרטיסיות) ולשלוח את התמונה בסמארטפון למדריך. אחרי שקיבל צילום של המשימה, המדריך שולח לקבוצה את מיקום המשימה הבאה. באפשרות זו צריך לדאוג לסמארטפון אחד לכל קבוצה ואחד למדריך.
כמו כן, באפשרות זו המדריך צריך להחביא את כל הפתקים (חוץ מהראשון), עבור שני הקבוצות, במקומות שונים ולרשום לעצמו היכן החביא כל פתק- כי במשחק עצמו יצטרך להגיד לחניכים היכן הפתקים.

נספחים לפעולה מס' 6:

נספח 6.1

משימת איתור פגיעה בזכויות של חיות בחנויות חיות -

חפשו חנות חיות, או חנות שיש בה חיה בכלוב (למשל ציפור בכלוב לקישוט).
הסתכלו על חיה אחת בכלוב ומלאו את הפרטים למטה.
צלמו את החיה אבל רק מרחוק (אנחנו לא כאן כדי לעצבן את בעל החנות...אם הוא מסתכל- הסתפקו בלכתוב בלי לצלם).

1. שם החיה: _____
2. שלוש דרכים שבהן הכליאה של בעל החיים פוגעת בזכויות שלו (למשל כלוב צפוף, אין מרחב):

א. _____

ב. _____

ג. _____

משימת מוצרי טיפוח שלא עושים ניסויים -

חפשו בבית מרקחת או סופרמרקט שלושה מוצרי טיפוח (סבון, משחת שיניים וכד') או חומרי ניקוי, שיש עליהם את סמל הארנב (שמראה שהמוצר לא נוסה על בעלי חיים). צלמו את המוצר כך שיראו בתמונה את סמל הארנב (אם צריך, אפשר להסביר למוכר/ת שקיבלתם משימה כחלק ממשחק בתנועה).

משימת "פרווה"/"צמר"/"עור" ידידותיים לבע"ח -

חפשו בחנות בגדים שלושה פריטי לבוש שנראים כמו פרווה/צמר/עור של בעל חיים (או שחלק שלהם נראה ככה) - אבל למעשה עשויים מחומרים אחרים. שאלו את המוכר אם אפשר לצלם את הבגדים כך שניתן לראות גם את התגית המראה מאילו חומרים עשוי הבגד, למשל סוגי פלסטיק שונים שמשמים כתחליפי פרווה. אם אפשר- צלמו ושלחו למדריך, אם אי אפשר- רק כתבו ממה עשויים הבגדים.

משימת מנות צמחוניות/טבעוניות במסעדות -

חפשו בתפריט של מסעדה או בית קפה שלושה מאכלים צמחוניים (ללא בשר, עוף או דגים) או טבעוניים (ללא בשר, עוף, דגים, ביצים או מוצרי חלב).
צלמו את התפריט וכתבו כאן את המאכלים:

1. _____

2. _____

3. _____

משימת דימוי מטעה לגבי גידול בעלי חיים -

חפשו שלט של מסעדה או מוצר מזון בסופרמרקט (בשר, ביצים או חלב) שיש עליו תמונה מטעה, שמטרתה למכור לנו דימוי שבעל החיים שממנו יוצר המאכל שמח או גדל בתנאי חופש. למשל: ציור של תרנגול מחייך על אריזה של שניצלים, ציור על קרטון חלב של פרה המסתובבת חופשיה בשדה, ציור של תרנגולות חופשיות על גבי אריזת ביצים, ציור של דג השוחה בים הפתוח על גבי אריזה של דגים קפואים וכדומה. צלמו את הציור המטעה על שלט המסעדה או על המוצר- אם אי אפשר, ציירו אותו וצלמו את הציור.

משימת אריזות מזון מזהמות –

חשפו בסופרמרקט מוצר שארזו בצורה בזבזנית במיוחד, כלומר עם הרבה מאוד שכבות של פלסטיק (למשל בסקוויטים שכל אחד מהם ארוז בנפרד בתוך חבילה). צלמו את המוצר.

כתב חידה – גימטריה
משימת מאכלים מקומיים – פחות מזהמים

8 80 300 6, 2 60 6 80 200 40 200 100 9, 40 6 90 200, 40 7 6 50, 300 20
400 6 2, 70 30 10 6, 300 10 6 90 200, 2 1 200 90. 90 30 40 6, 1 6 400 6, 20
20, 300 10 200 1 6, 1 400, 5 20 10 400 6 2, 5 10 11 50, 10 6 90 200.

משימת מאכלים מקומיים – פחות מזהמים
מפוענח עבור המדריך

חפשו בסופרמרקט מוצר מזון שכתוב עליו שיוצר בארץ.
צלמו אותו כך שיראו את הכיתוב היכן יוצר.

משימת החתמה על עצומה -

החתימו עשרה אנשים שונים על עצומה למען בעלי חיים. צלמו לפחות אדם אחד בזמן שהוא חותם וצלמו את העצומה עם עשר החתימות.

משימת פרסומת נגד התעללות -

בקשו מעשרה אנשים להצטלם כאשר הם מחזיקים את הכרזה שהכנתם בפעולה קודמת, המסבירה נגד פגיעה בבעלי חיים.

משימה אחרונה –

כתב סתרים – הפרידו בין המילים ופענחו את המשימה:

בקשומחמישהאנשיםשיצטלמובוידאוכשהםאומריםומשלימיםאתהמשפט:"לבעליחייםישזכויותכי..."אתה משימההזולאצריך לשלוחלמדריך, צלמואתחמשתהאנשיםבוידאווחזרוכמהשיותרמהרלשבט.

משימה אחרונה
מפוענח עבור המדריך

בקשו מחמישה אנשים שיצטלמו בוידאו כשהם אומרים ומשלימים את המשפט:
"לבעלי חיים יש זכויות כי..."
את המשימה הזו לא צריך לשלוח למדריך - צלמו את חמשת האנשים וחזרו כמה שיותר מהר לשבט.

נספח 6.2

עצומה נגד גידול תרנגולות ב"כלובי סוללה"

(ניתן להתקשר לעמותת אנונימוס ולהזמין עצומה אקטואלית אחרת, שמתייחסת לקמפיין אקטואלי)

די לכליאת תרנגולות בניגוד לחוק

בתעשיית הביצים רוצים שנאמין כי הביצים שבחנויות מגיעות מתרנגולות מאושרות, החיות בלולים פסטורליים. אולם במציאות, אנשי התעשייה כולאים מיליוני תרנגולות בכלובי רשת צפופים למשך כל ימי חייהן. אלה הם כלובי הסוללה, ותרנגולת הכלואה בתוכם נאלצת לשרוד בשטח של מרצפת קטנה. כלובים כאלה נאסרו לשימוש באיחוד האירופי בגלל אכזריותם, אולם בישראל כלואות בכלובי סוללה מרבית התרנגולות בתעשיית הביצים. עמותת אנונימוס נאבקת לאסור שיטת כליאה אכזרית זו בישראל.

אנו דורשים ממשרד החקלאות לאסור על הקמת לולי סוללות חדשים במסגרת הרפורמה בענף הלול, בדומה לאיסור שנקבע באירופה. חוק צער בעלי-חיים מחייב את שר החקלאות להתקין תקנות שימנעו התעללות בבעלי-חיים. מכאן נובעת חובתו של השר לקצוב בהקדם תקופת מעבר קצרה, שבסופה ייאכף חוק צער בעלי-חיים, ולולי הסוללות יפורקו.

שם מלא	טלפון	דואר אלקטרוני להרשמה למגזין האינטרנט (נא לכתוב באותיות ברורות וקריאות!)	שנת לידה	חתימה

WWW.EGGS.CO.IL

את העצומה המלאה נא שלחו לעמותת אנונימוס לזכויות בעלי-חיים, ת.ד. 11915 תל-אביב 611.

כמה זה עולה לנו, כמה זה עולה להם?
המחיר האמיתי של המוצרים שלנו

פעולה מספר 7

קהל היעד: כיתות ז'-י"ב

מטרת הפעולה:
פעולה שבה החניכים ייחשפו לפער בין האופן שבו משווקים מוצרי צריכה שאנחנו קונים- האריזה, הפרסומת והמחיר- לבין מה שנעשה מאחורי הקלעים, ביחס לעובדים, לכדור הארץ ולבעלי החיים. כמו כן יהיה מקום לדון בנושא, ולחשוב יחד על פתרונות אפשריים.

עזרים:
- כרטיסיות בקבוצות (נספח 7.1)
-"שטרות כסף" למשחק – להכין מניירות גזורים
-דפים ריקים וטושים
- מאכלים אהובים על החניכים (צריך להגיד להם שיביאו בעצמם, אבל כדאי להיערך למקרה שישכחו)

תקציר:
א. פתיחה – מוצרים אהובים מהבית/מכולת (20 דק')
ב. תחרות קניות בין שתי קבוצות (50-60 דק')
ג. תכנון פיקניק קבוצתי (10 דק')

מהלך הפעולה:

א. פתיחה (20 דק):

באמצעות מוצרים אהובים שהחניכים יביאו מהבית (יש לבקש זאת מראש)- בדגש על אוכל - כל חניך יכין פרסומת שתציג את היתרונות של המוצר שהביא (ג'ינגל, כרזה או הצגה שהיא כמו "פרסומת בlive" או "ערוץ הקניות")- אפשר גם בזוגות.

לאחר מכן החניכים יציגו את המוצר שהביאו והפרסומת שהכינו, אחד אחרי השני.

*אם יש אפשרות- ניתן, במקום לבקש מהחניכים להביא מוצרים מהבית, להתחיל את הפעולה במכולת/סופרמרקט הקרובים, ולתת לחניכים להסתובב שם כמה דקות ולבחור שם את המוצר האהוב עליהם, ואז להעתיק את רשימת הרכיבים שלו לדף, בה נשתמש במהלך המשחק.

ב. תחרות "קניות" בין שתי קבוצות (50-60 דק'):

מושיבים את החניכים בשתי קבוצות סביב מעגל, כשבאמצע מונחות הכרטיסיות (נספח 6.1) עם שם ותמונת של מוצרים. כל קבוצה מקבלת כמה דפים ריקים וטוש, וגם סכום מסוים של "כסף" (למשל 100 ש"ח) וצריכה להצליח לקנות באמצעותו מוצרים שהיא רוצה - מי שקונה יותר מוצרים מנצחת. המדריך מנחה את המשחק. הקבוצות יקנו כל אחת בתורה מוצר אחד (המדריך או אחד החניכים יכולים לשמש כ"המוכרים").

בצד האחורי של כל כרטיסיה מופיעה טבלה בה כתוב את המחיר של המוצר. המחיר מייצג באופן סמלי את כמות הנזק שייצור המוצר גרם לסביבה, לעובדים שייצרו אותו ולבעלי החיים. בטבלה מפורט הניקוד שעל-פיו הורכב המחיר של המוצר במשחק.

הסבר על שיטת הניקוד- יש להסביר גם לחניכים, אחרי שהמשחק כבר התחיל (ניתן להשתמש גם ב"מקרא הניקוד" בנספח 2)

מקרא ניקוד:

טביעת רגל אקולוגית-
נק' 1 על כל קמ"ר שטח אדמה ומים שנדרש כדי לגדל 1000 ק"ג של המוצר הזה
(חישוב שנעשה במחקרים רשמיים)

אריזה-
10 נק' למוצר שלרוב נמכר באריזה שאי אפשר לזרוק לפחי מיחזור סטנדרטיים.
5 נק' למוצר שלרוב נמכר באריזה שאפשר לזרוק לפחי מיחזור,
0 נק' למוצר שנמכר ללא אריזה.

ניצול לרעה של בעלי חיים-
15 נק' למוצרים שמתבססים על גידול תעשייתי של בעלי חיים,
0 נק' למוצרים מהצומח.

פגיעה בעובדים-
15 נק' למוצר שעל-פי נתונים רשמיים, רוב הסיכויים שנוצר תוך ניצול עובדים בחו"ל (עבודה בכפייה, ניצול עבודת ילדים או אי-עמידה בשכר מינימלי)
5 נק' למוצרים שסיכוי סביר שנוצרו תוך פגיעה בעובדים (ולא ניתן לדעת בוודאות את מקור המוצר),
0 נק' למוצר שלא ידוע על ניצול עובדים בתהליך הייצור שלו.

החניכים יכולים לדעת את המחיר של המוצר רק אחרי שהם קנו אותו.
לכן סביר להניח שהסיבוב הראשון במשחק ייגמר די מהר, כי ייגמר להם הכסף.

על רוב הכרטיסיות ישנה הפנייה לשאלה. אצל המדריך ישנה רשימת שאלות (נספח 3), אותן הוא ישאל בכל פעם את הקבוצה שזהו תורה. השאלות הן שאלות עם תשובות מספריות בנושא הנזק שנגרם במהלך הכנת המוצר, ולכל קבוצה יש זמן מוגבל (לדוגמא- חצי דקה) לענות עליה ולכתוב את התשובה על דף. בתום הזמן שתי הקבוצות ירימו את הדף עם התשובה- והמדריך יכריז על התשובה הנכונה, וירחיב עוד קצת בנושא (ראו גם בנספח 3). הקבוצה שענתה נכון הרוויחה עוד "10 ש"ח" לקניות בהמשך המשחק.

בסיבוב הראשון הקבוצות לא יודעות את המחיר של כל מוצר עד שהן לא קונות אותו, לכן המשחק נגמר די מהר כי נגמר להם הכסף.

דיון: איזה סוגים של מוצרים פוגעים יותר ואיזה פחות? תשובות מרכזיות (מוזמנים להציע עוד, או תשובות אחרות) : מוצרים ארוזים (לעומת כאלה שמגיעים ללא אריזה), מוצרים מעובדים (לעומת מאכלים שלא עברו כמעט עיבוד מאז שנקטפו/נאספו), מוצרים מהחי (לעומת מוצרים מהצומח), מוצרים שיוצרו מחוץ לישראל (לעומת מוצרים שיובאו מחו"ל במטוסים/ספינות), מוצרים שהחברות המייצרות אותם מנצלות עובדים, או שמגיעות ממקומות בעולם בהם נהוג לנצל עובדים (כולל ילדים).

סיבוב שני- הקבוצות מנסות שוב, לפי הקריטריונים הנ"ל, לקנות מוצרים שפחות פוגעים, כדי לקנות כמה שיותר מוצרים באותו סכום כסף.

ג. תכנון פיקניק קבוצתי (10 דק')

מתכננים יחד פיקניק קבוצתי שיתרחש תוך פרק זמן קצר אחרי הפעולה- הרכבת התפריט ממאכלים שפחות גורמים לנזק - חשיבה משותפת על האופן בו אפשר לאכול מוצרים אהובים תוך גרימת נזק מינימלי לאחרים.

נספחים לפעולה מס' 7:

נספח 7.1

כרטיסיות מוצרים

יש לגזור ולהצמיד כל שתי משבצות גב אל גב (שני הצדדים של אותה הכרטיסייה)

חבילת ביסקוויטים

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	1
אריזה	10
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	0
סה"כ	11

(שאלה 3)

בננות

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	0
אריזה	0
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	0
סה"כ	0

גבינה צהובה

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	11
אריזה	10
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	15
סה"כ	36

(שאלות 5,8)

חבילת ביצים

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	1
אריזה	10
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	15
סה"כ	26

(שאלה 10)

קרטון חלב

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	1
אריזה	10
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	15
סה"כ	26

(שאלות 3,5,8)

חמאה

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	11
אריזה	5
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	15
סה"כ	26

(שאלות 5,8)

מנגו

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	0
אריזה	0
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	0
סה"כ	0

פיתות טריות

מחיר:

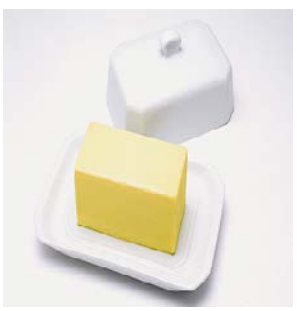
טביעת רגל אקולוגית	1
אריזה	5
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	0
סה"כ	6

שקדים קלויים במשקל

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	1
אריזה	0
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	0
סה"כ	1

מרגרינה

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	7
אריזה	5
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	0
סה"כ	12

עגבניות שרי

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	0
אריזה	5
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	0
סה"כ	5

סטייק קפוא למנגל

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	15
אריזה	10
פגיעה בזכויות עובדים	5
ניצול לרעה של בע"ח	15
סה"כ	45

שאלות 2,4

יוגורט אפרסק

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	2
אריזה	10
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	15
סה"כ	27

שאלות 3,5,8

טונה

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	10
אריזה	10
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	15
סה"כ	35

שאלה 14

שקית
סוכר

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	1
אריזה	5
פגיעה בזכויות עובדים	5
ניצול לרעה של בע"ח	0
סה"כ	11

שאלה 15

קפה נמס

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	4
אריזה	5
פגיעה בזכויות עובדים	15
ניצול לרעה של בע"ח	0
סה"כ	24

שאלה 9

נגיסי עוף

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	2
אריזה	10
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	15
סה"כ	27

שאלה 12

קוסקוס

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	1
אריזה	10
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	0
סה"כ	11

צנצנת זיתים

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	0
אריזה	5
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	0
סה"כ	5

צ'יפס בשקית

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	0
אריזה	5
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	0
סה"כ	5

עוגיות ריבה פרווה במשקל

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	1
אריזה	0
פגיעה בזכויות עובדים	0
ניצול לרעה של בע"ח	0
סה"כ	1

חפיסת שוקולד חלב

מחיר:

טביעת רגל אקולוגית	5
אריזה	10
פגיעה בזכויות עובדים	15
ניצול לרעה של בע"ח	15
סה"כ	45

שאלות 3,5,8,2

<table>
<tr>
<td>

שמנת מתוקה
</td>
<td>
מחיר:
<table>
<tr><td>טביעת רגל אקולוגית</td><td>6</td></tr>
<tr><td>אריזה</td><td>10</td></tr>
<tr><td>פגיעה בזכויות עובדים</td><td>0</td></tr>
<tr><td>ניצול לרעה של בע"ח</td><td>15</td></tr>
<tr><td>סה"כ</td><td>31</td></tr>
</table>
שאלות 2,3,5,8
</td>
<td>
חבילת אורז

</td>
<td>
מחיר:
<table>
<tr><td>טביעת רגל אקולוגית</td><td>1</td></tr>
<tr><td>אריזה</td><td>5</td></tr>
<tr><td>פגיעה בזכויות עובדים</td><td>5</td></tr>
<tr><td>ניצול לרעה של בע"ח</td><td>0</td></tr>
<tr><td>סה"כ</td><td>11</td></tr>
</table>
</td>
</tr>
<tr>
<td>
חבילת בורגרים טבעוניים מעדשים

</td>
<td>
מחיר:
<table>
<tr><td>טביעת רגל אקולוגית</td><td>0</td></tr>
<tr><td>אריזה</td><td>10</td></tr>
<tr><td>פגיעה בזכויות עובדים</td><td>0</td></tr>
<tr><td>ניצול לרעה של בע"ח</td><td>0</td></tr>
<tr><td>סה"כ</td><td>11</td></tr>
</table>
</td>
<td>
קופסת אבקת קקאו

</td>
<td>
מחיר:
<table>
<tr><td>טביעת רגל אקולוגית</td><td>6</td></tr>
<tr><td>אריזה</td><td>5</td></tr>
<tr><td>פגיעה בזכויות עובדים</td><td>15</td></tr>
<tr><td>ניצול לרעה של בע"ח</td><td>0</td></tr>
<tr><td>סה"כ</td><td>26</td></tr>
</table>
שאלות 11,13
</td>
</tr>
</table>

נספח 7.2

מקרא מחיר למוצרים

ניתן להציג לחניכים אחרי שהמשחק התחיל

מקרא מחיר למוצרים:

טביעת רגל אקולוגית- נק' על כל קמ"ר שטח אדמה ומים שנדרש כדי לגדל 1000 ק"ג של המוצר

אריזה- 10 נק' למוצר שלרוב נמכר באריזה שאי אפשר לזרוק לפחי מחזור סטנדרטיים, 5 נק' למוצר שלרוב נמכר באריזה שאפשר לזרוק לפחי מחזור, 0 נק' למוצר שנמכר ללא אריזה.

ניצול לרעה של בעלי חיים- 15 נק' למוצרים שמתבססים על גידול תעשייתי של בעלי חיים, 0 נק' למוצרים מהצומח

פגיעה בעובדים- 15 נק' למוצר שעל פי נתונים של ארגוני זכויות אדם, רוב הסיכויים שנוצר תוך ניצול עובדים בחו"ל (עבודה בכפייה, ניצול עבודת ילדים או אי-עמידה בשכר מינימלי), 5 נק' למוצרים שסיכוי סביר שנוצרו תוך פגיעה בעובדים, נק' למוצר שלא ידוע על ניצול עובדים בתהליך הייצור שלו.

נספח 7.3

שאלות במספרים

מס' שאלה	השאלה	התשובה	הסבר / קישור למשחק
1	כמה אנשים מתים מדי שנה בתל אביב ממחלות שנגרמו כתוצאה מזיהום אוויר?	1,500	ככל שמוצרים עוברים יותר עיבוד במפעל, ככה נוצר לרוב יותר זיהום אוויר
2	איזה אחוז משטח האדמה בעולם מוקדש לגידול בעלי חיים בחקלאות, ולגידול מזון עבורם?	30%	לפי דו"ח האו"ם. לרוב מאכילים את החיות בתירס וסויה.
3	כמה טון ביוב מושלך לים ברחבי העולם מדי יום?	18,000	ככל שאנחנו קונים יותר מוצרים מעובדים (מוצרים שעברו במפעל) וארוזים- אנחנו תורמים לזיהום מים.
4	אם ניקח את כל האוכל שאתו אנחנו מאכילים את מיליארדי החיות שאנחנו מגדלים בתעשיות המזון בכל שנה- כמה בני אדם נאכל להאכיל?	שלושה מיליארד אנשים	בעולם ישנם בכל רגע נתון כמיליארד אנשים רעבים (אין להם גישה למספיק אוכל כדי שיוכלו להיות בריאים). באופן עקרוני, ככל שהעולם יצרוך יותר מזון מהצומח ויותר מזון מהחי- אפשר יהיה להאכיל יותר אנשים. אבל זה תלוי גם באיך מחלקים את האוכל והרווחים, בין העשירים והעניים.
5	פי כמה הפרשות מייצרת פרה אחת מבן אדם?	ארבעים	
6	לפי הערכות שונות, תוך כמה זמן ייגמר הנפט בעולם, מרוב שמשתמשים בו?	35 שנה (נכון ל-2013)	הנפט משמש גם לצורך חשמל במפעלים, וגם לצורך הסעת הסחורה ממקום למקום
7	בחומרי ההדברה שמשתמשים בהם בחקלאות יש הרבה חומרים רעילים. כמה אנשים מתים כל שנה ברחבי העולם כתוצאה מהשימוש בהם?	220,000	
8	בתעשיית החלב, כמה ימים אחרי הלידה משאירים את העגל עם אמו הפרה לפני שמפרידים בינהם?	1	מפרידים ביניהם כמה שיותר מהר, כדי לא "להפסיד" חלב שהעגל יינק.
9	כמה דולר ליום מקבל פועל בתעשיית הקפה (בשדות ובמפעלים)?	3	התעשייה מרוכזת בברזיל, קולומוביה, מכסיקו ומדינות נוספות. המשכורת היומית משתווה לקצת יותר מעשרה שקלים. המשכורת הזו לא מספיקה לפועלים אפילו להוצאות בסיסיות כמו טיפולים רפואיים, חימום לבית וכדומה.

10	כמה ימים בחודש זוכה תרנגולת במשק ממוצע בתעשיית הביצים להסתובב בחצר?	0	99% מהתרנגולות בתעשיית הביצים חיות כל חייהן בכלובים צפופים, במשך כשנתיים. בלולי חופש ולולים אורגניים, שמהווים כ1% מהתעשייה, מאפשרים לתרנגולות להסתובב בחצר חלק מהזמן.
11	איזה אחוז מהקקאו שאנשים קונים בעולם מגיע מאזורים באפריקה בהם ידוע כי מנוצלים ילדים לעבודה?	69%	במקרים רבים, הילדים מוברחים ממדינות אחרות ועובדים תחת איומי אלימות. במקרים אחרים, הורים נאלצים להביא את הילדים, גם כאלה בני 8 ומטה, כדי שיעזרו להם לקטוף את המכסה שהם חייבים להגיע אליה כדי לקבל משכורת מינימלית.
12	מה הגיל הממוצע שבו נשחט תרנגול בתעשיית הבשר?	40 ימים	בתעשיית הבשר הצליחו, באמצעות התערבות גנטית, לגרום לאפרוחים לפתח חזה ענק תוך שישה שבועות. החזה הענק מקשה עליהם בהליכה, כיוון שאת גודל הרגליים שלהם לא שינו, והם מתקשים לסחוב את עצמם.
13	כמה ילדים (עד גיל 14) בעולם מדי שנה נאלצים לעבוד בתעשיית הקקאו?	כמאתיים אלף	רובם חיים במערב אפריקה.
14	כמה בקבוקי מים מהווים את הנפח הממוצע שיש לדג אחד בתוך בריכת דגים?	בקבוק וחצי	כ70% מהדגים שמגודלים בישראל נמצאים בבריכות דגים. הצפיפות בבריכות הללו גם מקשה עליהם לנשום.
15	במטעי סוכר נפוץ השימוש בילדים עובדים. כמה שעות ביום צריך ילד לעבוד כדי להגיע למשכורת מינימלית?	12 שעות	נתונים על ילדים שנאלצים לעבוד בתעשיית הסוכר ברחבי העולם (אפריקה, דרום אמריקה, המזרח הרחוק) מתפרסמים לעיתים קרובות. קשה למצוא נתונים מדויקים על כמות הילדים בתעשייה ולהיכן מגיע הסוכר מהמטעים בהם הם עבדו.

דיון עקרוני בשאלת בעלי החיים

פעולה מספר 8

קהל היעד: כיתות ט'-י"ב

מטרת הפעולה:
פעולה זו מבוססת על ידע קודם. אם החניכים אינם מכירים כבר אתמצבם של בעלי החיים בתעשיות השונות (למשל אם לא עברו פעולה בנושא), כדאי שיעברו קודם לפחות חלק מן ההפעלות האחרות המוצעות כאן (אפשר להשתמש במשחק "מלך הטריוויה" המופיע בפעולה 4). מטרת הפעולה היא להציף דיון בשאלות שעולות כתוצאה מהחשיפה לידע הזה, ולאפשר לחניכים לגבש את עמדתם באופן מושכל יותר, תוך שימוש בטקסטים המציגים עמדות שונות בנושא.

עזרים:
-חוברת הטקסטים והאיורים, משודכת ומצולמת כמספר החניכים (נספח 8.1. אפשר גם לצלם פחות עותקים ולחלק חוברת אחת לכל זוג)
-כרטיסיות גזורות של כל ציטוט ואיור בנפרד (גם מתוך נספח 8.1, מומלץ להדביק על בריסטול).

מהלך הפעולה:

הפעולה מורכבת מכמה מתודות השלובות זו בזו, שניתן להעביר באמצעותן גם מפגש של כשעה וחצי, לכן אין חלוקת זמן:

פיזור בחדר של ציטוטים ואיורים- (נספח 8.1. ניתן לתלות על הקיר/ על שולחנות/ בתלייה מהתקרה): גן כאלה המתנגדים וגם כאלה התומכים בזכויות בעלי חיים, שנלקחו מתוך מאמרים, כתבות, ספרים ושירים שעוסקים בנושא.
בתחילת הפעולה החניכים יסתובבו, יעיינו בטקסטים ויבחרו טקסט או איור אחד שהם התחברו אליו או הרגישו שמייצג את עמדתם (ניתן לשים מוזיקה ברקע, כדי להכניס לאווירה...)
מושיבים את החניכים במעגל ומחלקים להם את החוברות. כל חניך יקריא בתורו את הטקסט או יראה את הציור שהוא התחבר אליו ויקריא אותו בקול רם (החניכים יוכלו לראות הכל בחוברת).
לאחר קריאת כל טקסט ייערך <u>דיון</u> מונחה ע"י המדריך.

במהלך קריאת הטקסטים, בין לבין, ניתן לגוון במתודות אחרות :
1. **הקרנת סרטונים בנושא** (ממחשב נייד, אייפד, ואם יש- באמצעות חיבור למקרן ומסך, או לטלוויזיה)- ראו פירוט על סרטונים בנספח 8.2.
2. **"דיבייט" (תחרות נאומים)-** שני מתנדבים צריכים לענות על שאלה- כל אחד ייצג דעה אחרת, עם זמן מוקצב ואפשרות להתחלף במתנדבים אחרים, והצבעת הקהל לטיעון המשכנע יותר. יהיה מעניין מדי פעם לתת לצדדים להציג דווקא את הדעה המנוגדת להם.

<u>שאלות דיבייט לדוגמא:</u>
האם שווה לשפר את התנאים של בעלי החיים גם אם הדבר יעלה יותר כסף לחקלאים?
האם הפתרון הוא לא לצרוך מוצרים מהחי, או לגדל את בעלי החיים בתנאים טובים יותר?
האם מוצדק לעסוק במצב של בעלי החיים, כשיש עדיין הרבה בעיות של בני אדם?
האם מוצדק לערוך ניסויים בבעלי חיים כדי לפתח תרופות?
האם זה מוצדק שאנחנו מתייחסים לכלבים אחרת מאיך שאנחנו מתייחסים לפרות?
האם ישנה דרך לגדל בעלי חיים בתנאים נאותים בתעשיות הבשר, הביצים והחלב, בכמות שבה אנשים צורכים את המוצרים הללו היום?
האם – ללא קשר לתעשייה ההמונית שקיימת היום- ישנה דרך לייצר בשר, ביצים וחלב ללא פגיעה בבעלי החיים?

<u>נספחים לפעולה מס' 8:</u>

<u>נספח 8.1 : ציטוטים ואיורים למען זכויות בעלי חיים</u>

יש לפזר אותם בחדר ע"ג כרטיסיות, ומומלץ גם לשדך אותן יחד ולחלק למשתתפים בזמן הדיון:

רחל טלשיר
10.5.2012

הארץ

לאכול בעלי חיים, אבל גם לאהוב אותם

מהו "קרניזם"? בראש וראשונה, מערכת של אמונות וערכים, אפילו אידיאולוגיה, המאפשרת לנו לבחור אילו בעלי חיים יונחו בצלחת שלנו. באחד הראיונות עמה אמרה מלאני ג'וי, שהמציאה את המושג: "כדי לאכול בשר אנחנו חייבים להתנתק פסיכולוגית ורגשית מהאמת של הקיום שלנו. בעצם לשתק את עצמנו. כמו אמריקאים רבים, גדלתי עם כלב שאהבתי אותו כבן משפחה, וכמו אמריקאים רבים, גדלתי תוך אכילת בשר, לעתים תכופות כמה פעמים ביום. מעולם לא חשבתי על הקשר בין כלבי האהוב קורקי לבין ההמבורגר שאכלתי, וכלל לא הכרתי בתעתועי הגישה שלי או בהתנהגותי המשונה כלפי בעלי חיים. אני קוראת לזה ידיעה בלי ידיעה."

דוגמה נוספת ומתבקשת, אחת מני רבות, היא עניין השמות. תרנגולים נקראים עוף, תרנגולות נקראות מטילות, שוורים נקראים בקר. מפני שכאשר הופכים ישויות לאובייקטים, אפשר להתייחס לגוף שלהם בהתאם. לחיות מחמד, לעומת זאת, יש שמות פרטיים, בדרך כלל חמודים.

"בסדרי טבע, הבלתי-מושלם הוא עבור המושלם, הבלתי-תבוני אמור לשרת את התבוני. כבע"ח תבוני, רשאי האדם לעשות שימוש בדברים שמתחתיו בסדרי הטבע לצרכיו הנכונים."

(ו.ג'. בורק, "אתיקה" , 1951)

nrgמעריב יעקב אחימאיר | 11/10/2005

(לאחר החלטת הממשלה לאסור על פיטום אווזים בתעשיית כבד האווז):

"האם הצעד הבא יהיה החלטה של ממשלת ישראל ה'רחומה' וה'מוסרית', כי יהיה עלינו להפסיק לנעול נעלי עור, כי אלה מיוצרות רק לאחר פשיטת עור של בעל חיים? למה לא? וכי איננו רוצים להיראות מוסריים ורחמנים?"

טוב אנושי של ממש, על רוח החופש הטהורה המגולמת בו, יכול לבוא
על ביטויו רק בשעה שהוא מכוון אל המנושלים מכוח. מבחנו המוסרי
האמתי של המין האנושי, המבחן הקודם לכל המבחנים כולם (ומסתתר
הרחק מן העין), הוא מִנהגו של האדם במי שנתונים לחסדו: בעלי החיים.
בזירה הזאת נחל המין האנושי מפלה גמורה; מפלה גמורה כל כך, שכל
המפלות האחרות אינן אלא נִגְזרותיה.

— מילן קונדרה, הקלות הבלתי־נסבלת של הקיום
(1984)

הפעם הראשונה שנחשפתי לבעיות בעניינים חקלאיים היתה כשחבר הראה לי סרטים על שחיטה של פרות. היינו בני־עשרה וזה היה סתם חרא מגעיל, כמו אותם סרטי וידיאו על "פני המוות". הוא לא היה צמחוני – אף אחד לא היה צמחוני – והוא לא ניסה לשכנע אותי להיות צמחונית. זה היה בשביל הצחוקים.

בארוחת הערב באותו היום היו כרעי עוף, ואני לא יכולתי לאכול את המנה שלי. כשהחזקתי את העצם בידי, ההרגשה שלי לא היתה שאני מחזיקה בשר עוף, אלא שאני מחזיקה עוף. אני משערת שתמיד ידעתי שאני אוכלת אינדיווידואל, אבל רק אז קלטתי זאת. אבא שלי שאל אותי מה לא בסדר, וסיפרתי לו על סרט הווידיאו. בשלב הזה בחיי קיבלתי כל מה שהוא אמר כאמת, והייתי בטוחה שהוא יסביר הכול. אבל כל מה שהוא הצליח להפיק היה משהו כמו, "זה חומר לא נעים." אילו הוא היה מסתפק בזה, מן הסתם לא הייתי מדברת איתך היום. אבל אחר כך הוא התבדח על זה. הבדיחה שכולם משמיעים. מאז ועד היום שמעתי אותה מיליון פעמים. הוא התחזה לבעל חיים בוכה. בשבילי זה היה גילוי, וזה היה מקומם. בו במקום החלטתי לעולם לא להיות לאחד שמתלוצץ כשאי אפשר להסביר.

רציתי לדעת אם הווידיאו הזה היה חריג. אני משערת שרציתי למצוא דרך להיחלץ מהצורך לשנות את חיי. אז כתבתי מכתבים לכל התאגידים החקלאיים הגדולים, וביקשתי לסייר במפעלים שלהם. בכנות, לא עלה כלל בדעתי שהם יסרבו או לא יענו. כשזה לא עבד, התחלתי להסתובב במכונית ולבקש מכל חקלאי שראיתי רשות לראות את הלולים והרפתות שלו. לכולם היו סיבות לומר לא. בהתחשב במה שהם עושים, אינני מאשימה אותם שלא רצו שמישהו יראה זאת. אבל בהתחשב בסודיות שלהם בנוגע למשהו חשוב כל כך, מי יאשים אותי בכך שהרגשתי שאני חייבת לעשות דברים בדרכי שלי?

"...יום אחד (התגוררתי באותה תקופה בכפר קטן) ראיתי ילד, אולי בן 10, נוהג בסוס גדול רתום לעגלת לאורכה של דרך צרה, ומצליף בו שוב ושוב בכל־עת שזה מנסה לפנות לאנשהו. הבנתי פתאום כי אילו היו בעלי־חיים אלו מודעים לכוחם לא היינו יכולים לשלוט בהם, ושבני־אדם מנצלים בעלי־חיים באופן זהה לאופן בו העשירים מנצלים את מעמד הפועלים.

התחלתי אז לנתח את משנתו של מארכס מנקודת מבטם של בעלי החיים. להם היה זה ברור כי מונח מלחמת המעמדות בין בני האדם הינו אשליה טהורה, מאחר ובאשר היה צורך לנצל בעלי־חיים, כל בני האדם התאחדו נגדם."

(ג'ורג' אורוול, מן ההקדמה למהדורה האוקראינית של "חוות החיות", 1947)

"מי שחושבים שאסור לנו לאכול בשר בגלל שכל סוגי החיים קדושים, הם נאיווים. האם היו רוצים להניח ליתושים להפיץ מלריה, או לאפשר לעכברושים להתרוצץ בביתם? לא כל היצורים שווים. יש היררכיות טבעיות בשרשרת המזון.

...יש לאפשר לבני האדם לקבל את ההחלטות שלהם, ואין להפעיל עליהם טרור כדי שיוותרו על בשר. בארצות הברית ילדים נלקחו באחרונה על ידי מוריהם לבית מטבחיים כדי שיראו את המתרחש שם. זאת צורה של שטיפת מוח, והיא אינה מוסרית, כמו שאין זה מוסרי להרתיע נערות מקיום יחסי מין על ידי אילוצן לצפות בסרט המתעד לידה קשה"

theguardian

(ג'ולי בינדל, מתוך מאמר בThe Guardian שפורסם ב"הארץ" ב17.6.05)

אפרוח / אגי משעול

לֹא יִגְרוֹם אָדָם לְהַמָּתַת אֶפְרוֹחַ
אֶלָּא בְּאֶמְצָעוּת מְכוֹנָה יְעוּדִית
(לְהָלָן – הַמְּכוֹנָה)
שֶׁאֲשָׁרָה עַל יְדֵי הַמְּמַנֶּה
וְשֶׁמִּתְקַיְּמִים בָּהּ הַתְּנָאִים הַבָּאִים:
הִיא בַּעֲלַת לְהָבִים, זִיזִים אוֹ בְּלִיטוֹת
מְסִתּוֹבְבוֹת בִּמְהִירוּת גְּבוֹהָה
הַגּוֹרְמוֹת לְמָוֶת מִיָּדִי שֶׁל הָאֶפְרוֹחַ.
***
מִבְנֶה הַמְּכוֹנָה, גּוֹדְלָהּ וּמְהִירוּת הַפְּעָלָתָהּ
מֻתְאָמִים לְסוּג הָאֶפְרוֹחִים הַמֻּכְנָסִים אֶלֶיהָ.
הָאֶפְרוֹחִים יֻכְנְסוּ לַמְּכוֹנָה בְּאֹפֶן
הַמְּאַפְשֵׁר פְּעִילוּת תַּקִּינָה וּרְצִיפָה שֶׁלָּהּ.
***
הַמְּבַקֵּשׁ לְאַשֵּׁר מְכוֹנָה
יַגִּישׁ בַּקָּשָׁה לְפִי טוֹפֶס שֶׁיִּקָּבַע
עַל יְדֵי הַמְּמוּנֶה וְיָצָרֵף:
תַּרְשִׁים הַנָּדָסִי מְפוֹרָט שֶׁל הַמְּכוֹנָה,
מִפְרָט טֶכְנִי לְגַבֵּי מְהִירוּת סִבּוּב חֶלְקֵי הַמְּכוֹנָה,
תַּרְשִׁים זְרִימָה שֶׁל הַעֲבָרַת הָאֶפְרוֹחִים
וְהַמְלָצָה בִּכְתָב שֶׁל יַצְרָן הַמְּכוֹנָה לְעִנְיַן
קֶצֶב הַכְנָסָתָם.

(הטקסט בשיר הוא ציטוט מדוייק מלשון חוק "צער בעלי חיים"- תקנות המתת אפרוחים)

מתוך עמוד הפייסבוק
"קרניבורים עם חיוך על השפתיים"

איור: דדי שי

"יחסה של התעשייה המודרנית לבעלי החיים אינו נובע משנאה, אלא מחישובי רווח והפסד המלווים באטימות. מרבית יצרני וצרכני הבשר, החלב והביצים אינם עוצרים לרגע כדי לחשוב על גורלם של החזירים, הפרות או התרנגולות, ואלו שחושבים נוטים בדרך כלל לטעון שחזירים, פרות ותרנגולות הן מכונות אוטומטיות חסרות תחושה או רגש ושהם אינם מסוגלים לסבול. למרבה האירוניה, בדיוק אותם תחומי מחקר המשמשים להינדוסן של 'מכונות חליבה' ו'מכונות הטלה' חשפו בשנים האחרונות בצורה ברורה למדי שיונקים (וכנראה גם עופות) הם יצורים בעלי עולם תחושתי ורגשי מפותח, ושאין ספק שהם חשים סבל לא רק מכאב פיזי, אלא גם ממגוון רחב של מצוקות נפשיות".

(מתוך רב-המכר "קיצור תולדות האנושות" מאת יובל נח הררי)

שלי יחימוביץ', בטור דעה לאחר החלטת הממשלה לאסור על פיטום אווזים:

*"חברה חזקה נמדדת ביחסה לבעלי חיים, אבל **הרבה קודם** ביחסה לעובדים, לזקנים, לעניים, לחלשים, זה לא עומד בסתירה, אפשר גם וגם, אבל יש משהו מוזר בסדרי העדיפויות שלנו ושל הממשלה הזאת שבחרה להדגים את החמלה המפורסמת שלה **דווקא** על אווזים. אווזים כן, עניים לא. בסוף נגיע למצב, בו התורים לבתי התמחוי מתארכים, בעוד מולם נערכות הפגנות סערות נגד הריגת תולעי החסה."*

(ערוץ 2, 2005)

<u>טל גלבוע (זוכת "האח הגדול" 2014), "מאקו":</u>

ביום שבת תיעדנו משק של כבשים ועיזים. הגענו בדיוק לאחר 3 המלטות שקרו אחת אחרי השנייה, ובאופן טבעי האימהות לא עזבו לרגע את הצאצאים שלהן. התקרבתי לצלם אותם יחד, נפעמת מהדאגה העצומה. אחת העיזים ליוותה את הגדי שלה בצעדיו הרועדים הראשונים, השנייה ניסתה לעזור לצאצא שלה להתרומם, היא עשתה את זה עם רגלה בעדינות מרגשת, השלישית עשתה הכל כדי שאף אחד לא יתקרב, לא אני ולא עיזים אחרות, בקול הכי רגוע שלי ניסיתי להרגיע אותה: "באתי רק לצלם".

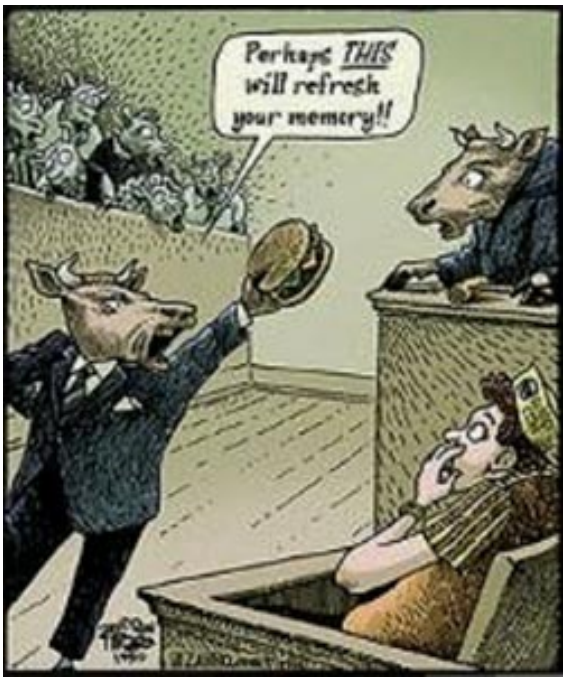

המשכתי לצלם ופתאום הגיע עובד עם דלי. דבר לא הכין אותן או אותי למה שקרה שניה מיד אחר כך. ברגע אחד, ללא שניה אחת של חסד הוא פשוט אסף את הגדיים לתוך דלי. גדי נופל – הוא מרים. השלישי לא נכנס – הוא כבר יסדר אותו. ברגישות? הומאניות? הוא אפילו לא טרח להוציא את הסיגריה מהפה. כל הזמן הזה הגדיים לא מפסיקים לצרוח, והאימהות בטירוף מוחלט, רצות מסביבו בחוסר אונים. הן לא יכולות לעשות שום דבר, הגורל שלהן נחרץ. זהו, תם זמנן כאימהות. תם זמנם כתינוקות.מאותו הרגע כבר לא הצלחתי לצלם. הכל היה מטושטש. הרגשתי חיצים ישירים ללב ולבטן שלי, לא יכולתי לעשות דבר, לא יכולתי לעזור, רואה בפשע מוסרי מתרחש לנגד עיניי ולא עושה כלום. משותקת מעצב.

First Argument against veganism

"הטיעון הראשון נגד טבעונות"
(מתוך האתר הקומי funnyjunk.com)

"אולי זה ירענן את זכרונך!"

ודאי, אתה יכול לומר שאנשים צריכים פשוט לאכול פחות בשר, אבל יש לי חדשות בשבילך: אנשים אינם רוצים לאכול פחות בשר. אתה יכול להיות כמו פיטה ולהעמיד פנים שהעולם יתעורר מחר וכולם יבינו שהם אוהבים בעלי חיים ואינם רוצים עוד לאכול אותם, אבל ההיסטוריה מראה שאנשים מסוגלים יפה מאוד לאהוב בעלי חיים ולאכול אותם. זה ילדותי, והייתי אומר שאפילו לא מוסרי, לפנטז על עולם צמחוני כשאנחנו מתקשים כל כך לנהל את העולם הזה.

ראה, החקלאי האמריקני האכיל את העולם. הוא נתבקש לעשות זאת אחרי מלחמת העולם השנייה, והוא עשה זאת. אנשים מעולם לא יכלו לאכול כמו שהם אוכלים עכשיו. חלבונים לא היו מעולם זמינים יותר. בעלי החיים שלי מוגנים מפני פגעי מזג האוויר, מקבלים את כל המזון הדרוש להם, וגדלים יפה. בעלי חיים נעשים חולים. בעלי חיים מתים. אבל מה לדעתך קורה לבעלי חיים בטבע? אתה חושב שהם מתים מסיבות טבעיות? אתה חושב שמהממים אותם לפני שהורגים אותם? בעלי חיים בטבע מתים מרעב או נקרעים לגזרים בידי בעלי חיים אחרים. כך הם מתים.

לאנשים כבר אין מושג מנין בא האוכל. האוכל אינו סינתטי, לא מיוצר במעבדה; צריך לגדל אותו בפועל. מה שאני שונא הוא צרכנים שמתנהגים כאילו החקלאים רוצים את הדברים האלה, בשעה שהצרכנים הם אלה שאומרים לחקלאים מה לגדל. הם רוצים מזון זול. אנחנו מגדלים אותו. אם הם רוצים ביצי מרעה חופשי, הם צריכים לשלם הרבה יותר כסף בעדן. נקודה. יותר זול לייצר ביצה בלול הטלה

דבריו של פרנק ריס, מגדל תרנגולות ב"מרעה חופשי"
וממינים שלא עוותו גנטית, וללא הורמונים.
מתוך "לאכול בעלי חיים", ג'ונתן ספרן פויר, 2009)

"לכל אחד מלאי זמן ומרץ מוגבל, וזמן אשר
מושקע בעבודה פעילה למען מטרה אחת מפחית את
הזמן העומד לרשות מטרה אחרת; אולם אין דבר
המונע בעד אלו המקדישים את זמנם ומרצם לבעיות
אנושיות מלהצטרף לחרם על תוצרתה של אכזריות
ענקי החקלאות. להיות צמחוני אינו דורש יותר זמן
מלאכול בשר בעלי־חיים... כאשר מי שאינם צמחונים
אומרים 'בעיות אנושיות חשובות יותר' איני יכול
שלא לתהות מה בדיוק הם עושים למען בני האדם
אשר מאלץ אותם להמשיך ולתמוך בניצולם הבזבזני
וחסר הרחמים של בעלי החיים במשקים."
– פיטר סינגר
שחרור בעלי החיים

מתוך הספר "לאכול בעלי חיים", ג'ונתן ספרן פויר (2009):

האינטרנט מוצף בסרטי וידיאו של דיג. מוזיקת רוק סוג ב' מחורבנת משמשת פסקול לאנשים שגררו אל הסיפון דג חנית יגע או טונה כחולת סנפיר מותשת ומתנהגים כאילו כרגע הצילו את חייו של מישהו. ויש תת־סוגים של נשים בביקיני מטילות צלצל, ילדים צעירים מאוד מטילים צלצל, מטילי צלצל מתחילים. במבט אל מעבר לריטואל הבזיארי, חזרו מחשבותי שוב ושוב אל הדגים בסרטי הווידיאו האלה, אל הרגע שבו הצלצל נמצא בין ידו של הדייג לעינו של היצור...

איש מקוראי הספר הזה לא יגלה סובלנות כלפי מישהו שיטיל מכוש בפניו של כלב. אין דבר ברור יותר או פחות טעון־הסבר מזה. האם שיקול מוסרי כזה אינו במקומו כשמדובר בדגים, או שאנו אווילים משום שיש לנו דאגות מוצקות כאלה ביחס לכלבים? האם אסור לגרום מוות ממושך ואכזרי כל כך לשום חיה שיכולה לחוות אותו, או רק לחיות מסוימות?

האם האינטימיות של החיות שלמדנו להכיר כבנות לוויה יכולה להנחות אותנו כשאנו חושבים על החיות שאנו אוכלים? מהו בדיוק המרחק בינינו ובין דגים (או פרות או חזירים או תרנגולות) בסכֵמה של החיים? האם תהום או אילן הם מה שמגדיר את המרחק? האם קרבה או ריחוק הם בכלל רלוונטיים? אם נפגוש ביום מן הימים צורת חיים חזקה ואינטליגנטית יותר משלנו, והיא תסתכל עלינו כפי שאנו מסתכלים על דגים, איזה טיעון נציג נגד רצונה לאכול אותנו?

"אני זוכר את המבט המבוהל שלה עד היום"

ynet יידישות אחרונות
שגב מ | פורסם: 12:12 , 22.04.14

עד לפני כ- 10 שנים עבדתי בלולים, רפתות ומדגרות. מאז ומתמיד הייתי משוגע על כלבים. אהבתי בעלי חיים ולכן עצימת העיניים שלי הייתה גדולה. הייתי יכול לגדל עגל מינקות ואז לחשמל אותו בדרך למשאית שמובילה אותו לשחיטה.
כשעבדתי ברפת של אחד הקיבוצים, התפקיד שלי היה, בין השאר, לטפל בעגלים ובעגלות החולים והנכים, שלא יכלו להסתובב במרעה ולאכול או לינוק בכוחות עצמם. אני הייתי מטפל בהם, מאכיל אותם ומנקה להם את התאים.

במיוחד נקשרתי לעגלה מסוימת שנולדה פגה ונכה בשתי הרגליים האחוריות כתוצאה מסיבוך בלידה. קראתי לה חלווה, בגלל שהיא הייתה חומה ומתוקה. ביליתי בחברתה שעות ארוכות, האכלתי אותה מבקבוק, הייתי מרים אותה ועוזר לה ללכת, ואפילו לוקח אותה לטיולים .התפתח בינינו קשר מיוחד מאוד עד שממש דמיינתי לעצמי איך אני מאמץ אותה ומציל אותה מהגורל האכזר. כמובן שידעתי מה יהיה הגורל שלה, אבל הדחקתי, כמו רוב אוכלי הבשר.

לאחר כמה חודשים, ישבתי במשרד של הרפת כאשר נכנס אחד העובדים וסיפר לי שבסוף אותו היום כל הצוות "עושה על האש ."שמחתי ושאלתי איזה בשר אוכלים. העובד ענה לי ש"עובדים על זה בחוץ...". "מה זאת אומרת עובדים על זה בחוץ?" שאלתי אותו בתמימות. "מכינים את ההמבורגרים, אתה מתכוון?". הוא חייך וענה "לא, שוחטים את העגלה הנכה...". רצתי החוצה כדי לנסות לעצור את זה...אני זוכר את המבט המבוהל שלה, העיניים שלה הסתכלו ישר לתוך העיניים שלי. ואז היא מתה .הרגשתי שכל האוויר יצא לי מהגוף ושהורידו לי פטיש של 100 קילוגרם על הראש. שכבתי לילה שלם עם המחשבות מתרוצצות בראש שלי והמבט של חלווה שרודף אותי עד היום. לא הפסקתי לחשוב גם על שאר בעלי החיים שעיניתי ורצחתי בכל השנים האלה. לא הצלחתי להירדם.

נספח 8.2

רשימת סרטונים אפשריים להקרנה

(כל הסרטונים, מלבד האחרון, מתורגמים לעברית)

חפשו בגוגל/יוטיוב...	מה בסרטון?	הערות
המיטריקס	4 דק' של אנימציה מארה"ב על משקים מתועשים, פרודיה משעשעת על "המטריקס"	הגיבור הראשי של הסרט הוא חזיר (לקחת בחשבון למקרה שזה עלול להפריע לדתיים בקבוצה)
"ערוץ 10: טרור של טבעוניים נגד אוכלי בשר"	כתבה (11 דק') של חדשות ערוץ 10 מיולי 2013 על מאבקה של תנועת ה"269" ברפתות, בלולים ובאכילת בשר	כולל הרבה ביקורת על הארגונים שעוסקים ב"פעולה ישירה" לזכויות בעלי חיים, שיחות עם רפתנים, שפים ופעילי התנועה
קרניזם: הפסיכולוגיה של אכילת הבשר	חלק מהרצאה מפורסמת של הפסיכולוגית מלני ג'וי, בו היא מציעה ניסוי מעניין שממחיש את היחס שלנו לאכילת בשר	החל מדקה 5:35 והלאה, עד לאן שיש לכם זמן- למשל עד 7:30 או עד 10:00
מבט מעגלי	סרט אימה ספרדי קצר (12 דק') עם סוף מפתיע, על משפחה שיוצאת לנפוש בים.	לא לבעלי לב חלש. הסרט לא נוצר כסרט הסברה, אך מופץ ע"י ארגונים לזכויות בעלי חיים
צינור לילה: האם לשדר צילומי שחיטה?	ב"צינור לילה" (ערוץ 10) החליטו לשדר צילומים מצונזרים של שחיטת פרות, והביאו לעימות את רונן בר, תחקירן "כלבוטק" וניקי גרינר, שף במסעדת בשרים.	כתבה של 4 דק'. לכתבה זו קדמו פוסטים בפייסבוק של "צינור לילה" בהם שאלה מערכת התכנית את הציבור האם לשדר את סרטוני השחיטה שהגיעו אליה.
BACK TO THE START ו- THE SCARECROW	שני קליפי אנימציה מוזיקליים (2 דק' כל אחד) שממחישים את התהליך שעברו משקי "מרעה חופשי" למשקים מתועשים סגורים, ומציעים פתרון לחזור ולגדל בעלי חיים בתנאים טובים יותר, או לגדל ירקות ופירות במקום.	מדובר למעשה בשתי פרסומות לרשת המזון המהיר האמריקאי chipotle(לא קיימת בארץ) שמתנאה במכירת מזון שמגיע מבעלי חיים שגדלו בתנאים אקולוגיים ופחות אכזריים.
JAMIE OLIVER SHOWS THE TRUTH ABOUT CHICKENS	ג'יימי אוליבר, מנחה תכנית הבישול הבריטית "השף העירום", שוחט תרנגול בשידור חי לעיני קהל הסועדים שעומדים לאכול את העוף שיכין (2 דק)	סרטון באנגלית. **אזהרה:** למשך כחצי דקה רואים תרנגול מדמם. ג'יימי נוהג לבשל גם מאכלי בשר, ורצה להמחיש לצופיו חלק מהמציאות בה כרוכה אכילת בעלי חיים.

הצעות לפרויקטים התנדבותיים ולפעולות מיוחדות

לפניכם רשימת הצעות לפרוייקטים התנדבותיים למען בעלי חיים או לפעולות מיוחדות בנושא, אותן ניתן לקיים במסגרת קבוצתית, או בפורום נרחב יותר. פרויקטים אחרים דורשים עבודת הכנה מראש או לימוד מוקדם של הנושא. עבור כל הפרויקטים ניתן להיעזר בעמותת אנונימוס באופן ישיר.

* **הזמנת הרצאה של עמותת אנונימוס**: הרצאה הניתנת בהתנדבות ועוסקת בזכויות בעלי חיים, אקולוגיה ואקטיביזם. הרצאות אנונימוס נערכות מזה תשע שנים בבתי ספר, וההרצאה המוצעת היא ברמה גבוהה יותר ובשילוב דיון וחידון.

* **סיור למקום בו מגדלים בעלי-חיים והיכרות עם תנאי המחייה שלהם (לחיוב ולשלילה):** כגון חנויות לממכר בעלי חיים, פינות ליטוף בקניונים, רפתות, "יונקיות" שבהם מגדלים עגלים, לול סוללה לתרנגולות בתעשיית הביצים או "לול חופש" (לול תרנגולות ללא כלובים, בתעשיית הביצים).

* **סיור לכלבייה העירונית/אזורית**, שיחה עם מתנדב ויציאה לטיול עם הכלבים במקום + אפשרות לעזרה במציאת בתים – למשל ארגון יום אימוץ בקן או במרכז המסחרי, או אימוץ כלב או חתול "קבוצתי" באחד מבתי הילדים.
את רשימת העמותות ברחבי הארץ ניתן להוריד כאן: HTTP://DATA.GOV.IL/DATASET/209

* **אימוץ חיות ממשקים**, כגון אפרוחים זכרים "מיותרים" מתעשיית הביצים תרנגולות "זקנות" מכלובי סוללה – כולל אפשרות לבניית חצר מותאמת לבעל החיים, ומציאת המאמץ. החיה המאומצת יכולה להיות "הקמע" של הקבוצה.
מידע מפורט על הנושא- למדריך:
HTTP://ANONYMOUS.ORG.IL/CAT149.HTMTL - אפרוחים
HTTP://ANONYMOUS.ORG.IL/ART373.HTML - תרנגולות "זקנות" מכלובי הסוללה.

* **הסברה בקהילה:** למען החרמת ביצים מכלובים, החרמת מוצרי קוסמטיקה שמנוסים על בעלי חיים, החרמת כבד אווז, עידוד ל"שני צמחוני" או לצמחונות/טבעונות, או כל מחאה בנושא אקטואלי אחר (ניתן להיעזר באנונימוס). זאת על ידי חלוקת עלונים מול רשתות השיווק או במרכזים מסחריים, הדבקת מדבקות, תליית פוסטרים, החתמת עצומות (ושליחתן לעמותת אנונימוס ו/או לרשויות ולמקבלי החלטות בנושא).

* **צרכנות מודעת בקהילה:** עידוד בית/בתי עסק מקומיים למכור מוצרים ידידותיים לבעלי חיים (כגון מוצרים טבעוניים במסעדות ובסופרמרקטים, או תחליפי פרווה/עור/צמר בחנות בגדים), או להימנע ממכירת מוצרים אכזריים במיוחד (כגון כבד אווז במסעדה או פרווה בחנות בגדים). הפעילות יכולה לכלול הכנת קלסר הסברה בנושא, החתמת לקוחות פוטנציאלים, שליחת מכתב, כתיבה בדף הפייסבוק של העסק או פנייה ישירה אליו.

* **הסברה בקן:** הקמת "לוח קיר" בקן, שכולל פוסטרים, פליירים, כתבות מתחלפות מהעיתונות, מכתבים ויצירות החניכים. או הקמת עמוד פייסבוק בנושא עבור חניכי הקן, שיכלול תמונות, כתבות וסרטונים, מעשה ידי הקבוצה או מוכנים בבחירת הקבוצה.
למידע נוסף על לוחות קיר למען בעלי חיים: HTTP://ANONYMOUS.ORG.IL/ART49.HTML

***תנועה ידידותית לבעלי חיים :**הפיכת מרכז הפעילות (קן/שבט/סניף וכד') לידידותי לבע"ח במסגרת פעילויותיו: קניית מוצרי קוסמטיקה שלא נוסו על בע"ח (סבון במקלחת וכדומה), הנחת קערות מים לחתולי הרחוב בסביבת הקן בקיץ, הקמת מחסה מהגשם לחתולים בחורף, בטיולים - הימנעות מ"אטקרציות" שפוגעות בחיות כגון טיולי גמלים, או הוספת אופציות טבעוניות לטיולים (למשל בטיול של שלושה ימים לעשות "ערב טבעוני").
על פרויקט "שני ללא בשר" של מיקי חיימוביץ' (שלאחרונה אומץ ע"י עיריית פתח-תקווה עבור כל המוסדות העירוניית בתחומה, על ידי חברת החשמל ועוד) : HTTP://MEATLESSMONDAY.CO.IL

אנו באנונימוס נשמח לעזור בכל שאלה והצעה: info@anonymous.org.il, 02-6204878